Poštarina plaćena u gotovu

CIENA OVOM BROJU 3 KUNE

USTAŠA

VIJESNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. ZAGREB, 30. KOLOVOZA 1942. BROJ 35.

POGLAVNIK MEĐU RADNICIMA-MUSLIMANIMA

PREKO MORA DOPIRALI SU ZVUCI USTAŠKE BUDNICE NAJAVLJUJUĆI DOLAZAK SLOBODE — — —

U GLAVNOM USTAŠKOM STANU

CIENA OVOM BROJU 3 KUNE

USTAŠA

VIJESNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. ZAGREB, 30. KOLOVOZA 1942. BROJ 35.

Svitanje na velebitskom kršu

Kao što je Rakovica sedamdesetih godina prošlog stoljeća bila osvit jednog novog pokoljenja i novog vremena obilježenog krvavim znamenom revolucije i plamenom buntovnog hrvatskog nacionalizma, tako je i Velebit u kolovozu i u rujnu 1932. značio osvit slobode i uskrsnuća, koji je probijao mrak hrvatske tame, zalazio pod pepeo zaraštenih snova u tamu mrtvih domova i hrvatske pustoši, razbijao oblake hrvatske sudbine i s mesijanstvom Prvog Ustaše nosio je svojem narodu slobodu, pravdu i državu.

Svitanje na velebitskom kršu godine 1932!

Na krševitom masivu, gdje su čovjek i zemlja jedna duša i jedna vjera, gdje niče div hrvatskog nacionalizma Starčević i bezgranična ljubav nad ovim, što zovemo svoje, nad čim plačemo i za što umiremo, u što vjerujemo i za što žrtvujemo, rađala se zora novog dana, vjera novog čovjeka i budućnost nove Hrvatske. U čvoru kamena i čovjek je kamen, kamen-borac i kamen-osvetnik, što je kao div sa svojim Velebitom zagazio na razbojište hrvatskog života, dignuo visoko plamenu zublju, zamahnuo njome kao stoljetni div i odbacio je daleko, gdje su milijuni ležali u moru jada i čekali svoje veliko uskrsnuće, osvietlio je žarom svietla hrvatsko nebo, na kojem je zasjala ustaška bomba kao znak odkupljenja onih, što čekaju i vjeruju, krvare i umiru da živi Hrvatska: ... U ovom ćeš znaku pobiediti.

Gordo se diže kameni div, plamti zublja ustaštva u divovskoj desnici, rađa se svitanje nad kamenim obrisima, budi se čovjek i teče krv, iz duša se stvara snaga jaka kao šest milijuna srdca, prožeta novom vjerom što zadire u meso i pritače se u krv, pesti se grče, a usne šapću molitvu, dok u klancima prašte ustaške puške, ječe uvale od bombi i ori pjesma slobode ...

Svitanje na velebitskom kršu ...

U toj zori ustaškog svitanja, kad su u Velebit uprte oči čitavog naroda, pisao je u »Ustaši« tih slavnih dana jedan čovjek daleko u emigraciji: — — —

»Nad sinjim našim Jadranskim morem visoko se diže gordi Velebit, vjekovni znamen divovske gorostasnosti, staroga hrvatskoga junačtva, što mu slava iz davnine pukla cielim svietom, što ga pjesma ovjekovječila za sva pokoljenja hrvatskoga potomstva. Staro gniezdo hrvatskih sokolova kroz vjekove vično bojnom jeku, stiezima, zveketu svietlog oružja i pobjedonosnim poklicima, obuzela čemerna tuga i obavila magla težkog muka, jer već desetljeća ne prolaze njime bojni momci nit se ori bojna junačka pjesma, ne bljeska se svietlo oružje na žaru svietlog sunca, ne hržu pusti konji pod hrabrenim vitezovima, ne pronose se stiezi slave, pobjede i života, jer je zavladalo težko robstvo te je pritisnut cieli hrvatski narod, te je pritislo onu staru, slavnu liepu našu domovinu Hrvatsku. ... Da, ali nije umrlo staro hrvatsko junačtvo! Nije zamrla stara slava, niti izčeznulo junačko koljeno. Sinovi slavnih pređa ne podnose robstva. Uzavrela je u njima krv, oni se osovljuju na svoje junačke noge. Velebit je oživio. Staro gniezdo sokolova budi se od sna. Eno tamo po njegovim sivim pećinama i proplancima odjekuje stopa probuđenih sinova, koji po njemu kroče i u taboru se roče. Bljeska im se svietlo oružje. Osvetnici i prvi nosioci hrvatske slobode pribiru se, da obračunavaju s tuđinskom silom i da osvete prolivenu hrvatsku krv. Ustaše su na Velebitu ... To je proba hrvatske junačke krvi, to je trublja, koja hrvatskom narodu diljem svih hrvatskih zemalja javlja, da je ustaška vojska spremna za boj, da je čvrsta, odlučna i neustrašiva i da samo čeka bojni zov, da srne kao ranjeni lav i da satre beogradsku hidru, koja je popila već toliko nevine hrvatske krvi. To su prvi viestnici velike i ljute borbe, koja će doći ...«

»S Velebita klik se ori,
jekom ječi, zemlju stresa...«

Znak odkupljenja utisnut je u dušu novog pokoljenja, užgana je luč, koja je tinjala kroz devet godina i razbuktala se u plamen hrvatske slobode i hrvatskog uskrsnuća. Velebit je postao putokaz i znamen, koji je značio novi život i jedini put, kojim se do njega može doći. Velebit je postao Rakovica novog ustaštva i osvit hrvatske države, postao je vjera nove revolucije i znamen smirenja hrvatskog naroda. Tamo je započelo svitanje, da ushitom uskrsnog dana preplavi čitavu Hrvatsku. Dan je svanuo 10. travnja godine 1941. ali prvo svietlo javilo se u svitanju na velebitskom kršu godine 1932.

Osvit Velebita!

Velebit — ustaštvo!

Velebit — Nezavisna Država Hrvatska!

Velebit u znaku ustaške bombe

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku

Dugi niz godina, stoljećima vodio je hrvatski narod borbu za svoju slobodu, čas snažnije, čas slabije, već prema prilikama i razpoloženju i vlastitoj moći. Na čas bi narodnim redovima zavladalo zatišje, osjetila bi se tišina, kao pred oluju, da iza nje usliedi sva snaga borbenosti i odpora pogažene narodne duše, da zaplamti sve ono potisnuto, liepo i snažno u narodnoj duši, potrebno kao zrak, kao život i sunce, što zovemo slobodom. Mučna je ta tišina, težki je osjećaj čekanja u časovima robstva, ali vjera u čas obračuna, nada u dolazak slobode čine tu tišinu još tišom i značajnijom i mi se u njoj osjećamo kao sitni kotačići velikog narodnog mehanizma, mi se smatramo jekom velikog i snažnog narodnog glasa za slobodom i ta spoznaja, da smo dio naroda, koji čezne za svojom vlastitošću, da smo pioniri sretnih dana vlastitom rodu, budi u nama osjećaj ponosa i sreće i mi se u toj tišini klanjamo narodnom geniju, uvjereni, da ćemo u odlučnom času izpuniti svoju dužnost.

Ličko selo proživljavalo je tu tišinu. Povuklo se je u brda, smjestilo se u tihe kamene ličke kućice, proživljavajući tragediju naroda u izčekivanju odlučnih dana, koji su morali doći i koji će postati glas, koji će biti krik poražene duše, čekali su sa strpljivošću jednoga sveca časove zadovoljštine, časove rada, agilnosti, pokreta, upravo su žudjeli za prestankom tišine, koja je već postala strašna, i dokinućem čekanja, koje je predstavljalo vječnost. Čekati, vječno čekati, proživljavati u tišini robstva svoj poniženi, popljuvani »ja«, gledati u velikoj tamnici hrvatstva sapet i skučen hrvatski narod, vječno s licem u prahu poniženja, rodilo je u ličkoj duši oluju, koja će se svakog časa pretvoriti u vihor.

Glas slobode postao je glas potlačenih hrvatskih duša, težnja za djelatnošću, za radom oko stvaranja vlastite sreće i slobode prožela je lička srca, koja su postala sviestna, da najintezivnije osjećaju bit narodnih težnja i puteve hrvatske borbe.

Vrati se Ante, Hrvatska te zove!...

Pjevala su lička grla, masivni kameni kolosi gubili su se u mraku, ali je kamen primao život, staze, uvale i klanci oživjeli su novim životom, a selo, mirno i povučeno, poslalo je svoje sinove u tišinu i mir klanaca, da koji dan iza toga prime od njih vihor, snagu i borbenost.

Tamo, daleko od domovine, živjeli su hrvatski sinovi za svoj potlačeni narod i jedne godine došli su u velebitske vrleti da probude Liku, da dokinu tišinu, došli su među lička sela sa pjesmama Poglavniku, sa vjerom u slobodu u vlastitu državu, došli su sa ustaškom bombom, samokresom i bodežem.

Vihor, revolucija, stoljetna potlačena duša progovorila je snagom hrvatstva i čitav Velebit postao je poprište borba, sela postala su rasadišta ustaške misli i ustaške vjere, a ljudi su se skupljali oko križa, samokresa i bodeža, prisižući vjernost Poglavniku i Hrvatskoj. Progovorila je hrvatska borbena krv, progovorila je hrvatska prošlost, javila se je težnja za slobodom, za vlastitošću, za samostalnošću, hrvatski je narod osjetio, da je došao čas obračuna, čas odmazde, čas ustaške revolucionarne djelatnosti, čas odlučne borbe za slobodu.

Velebit je postao simbol te borbe.

Uplašeni neprijatelj bacio je nadmoćnu silu u velebitska brda, pohvatao je narod, koji se je borio i koji je težio za vlastitom slobodom, htio je opet proglasiti i prevesti tišinu robstva, ali mu to više nikada nije uspjelo. Velebit je ostao gord, čvrst, neslomiv i vječan, on je u sebi pohranio borbenost, napore i snagu prvog djelatnog ustaškog roja, on je vjerovao vjerom sveca u čas dolaska slobode i na tom putu, putu vjere nije ga mogla zaustaviti nikakova sila.

S Velebita klik se ori, jekom ječi zemlja ciela . . .

Klik slobode, klik odpora, klik borbe ječio je velebitskim brdima, pomiešan sa jekom pušaka i taj poklik, taj glas ustaške djelatnosti širio se je po čitavoj domovini, a narod ga je slušao kao glas proroka, koji navješćuje spasenje.

Velebit . . .

Sloboda . . .

Više nikada nije zavladala Hrvatskom tišina, tišina robstva, jer poslie velebitske borbe, Hrvati su upirali oči u ličke vrleti, pjevajući o ustaškoj snagi i borbi, a Velebit je stajao gord i ponosan, čuvajući snagu hrvatske borbenosti u znaku ustaške bombe.

U nekoliko

Već je cieli sviet zahvatila ratna vrtoglavica, a neki misle da mogu biti pošteđeni od te bolesti.

To je nemoguće.

Slikokaz, štivo, novine, sve je u ratnom »štimungu«.

No u Americi nije tako. Tamo su ljudi hladni prema Aresu. Da bi dobili smisla za rat, odlučili su američki glumci napraviti malo ratne reklame.

Nelson Edy pjevao je ratne indijanske napjeve namigujući Jeaneti Mac Donald, koja je bila obučena kao indijanka. A Mickey Rooney svirao je na havajskoj gitari dok je Errol Flyn htio odigrati poručnika indijske brigade, ali je međuvremeno Sevastopolj pao u njemačke ruke, te bi njegova točka bila neumjesna.

Deana Durbin služila je goste šampanjcem, obučena kao »Victoria« u odjeći australske žene.

Kroz sve to vrieme pjevala je pobožno Klara Bow, da se ne bi tko od prisutnih bavio griešnim proturatnim mislima.

Sada cieli sviet čeka plodove holiwoodske sjetve.

*

Poznato je, da Staljin u ovim težkim danima lieči svoju tugu svirkom na balalajki. Svira samo tugaljive napjeve, kao »Sve ima kraj«, »Bilo je to davno« i slično. Tek se u zadnje vrieme malo razvedrio. U njegovom se srcu porodila nada (sa malo »N«), a to nije mala stvar za uvriedenu i poniženu dušu i Staljin je zasvirao drugu pjesmu: »Dođi, dragi, dođi!«

Dragi je došao. Pripovieda se, da su svi prisutni plakali od uzbuđenja, tako je bio dirljiv susret. Zagrljeni i sretni pošli su na Kremelj i — ugodno su se zabavljali uz votku.

Na rastanku je Staljinov izgled bio u znaku upitnika i kada je prijatelj Churchill odilazio, kroz suze se čula pjesma pomiešana sa zvukom balalajke: »Ne zaboravi me«.

*

Ima zaguljenih ljudi, koje ne će priznati ono, što je svima jasno kao sunce.

Tako su nekoji ustvrdili, da su Englezi pokušali kod Dieppe-a stvoriti drugu frontu.

Smiešni ljudi!

Niesu Englezi niti pomislili stvarati tamo drugu frontu, tako mogu tvrditi samo natražnjaci. Stvar je zapravo tekla ovako:

redaka. . .

Nekoji su se Englezi kupali kod Dovera, pa su došli na ideju da čamcima priedu na francusku obalu i da se tamo sunčaju, kao što rade naši savski kupači, kad pređu na drugu obalu Save, pa se tamo nesmetano sunčaju. Dakle, došli su oni na francusku obalu, liepo su polegli na plažu i sunčali se, a tada su Niemci izmislili neku drugu frontu i bacili ih u more, objavivši čitavom svietu, da su uništili englesku drugu frontu.

Međutim ni govora o kakovoj drugoj fronti. Nemaju Englezi niti prve fronte (osim na londonskom krugovalu), a kamo li da bi još stvarali i drugu.

*

Obično se čovjek propije da zaboravi bol, žalost, tugu, neuspjeh ili poraz.

Nedavno su novine javile, da je Churchill bio u Moskvi, i da su na banketu svi bili dobro razpoloženi, jer su dosta pili vodke. Pisalo je doslovno, da je palo 25 zdravica, koje je najviše održavao sam Staljin.

Sada je pitanje, na što su oni htjeli zaboraviti?

*

Poznata je stvar, da Rusi piju mnogo vodke (tako oni zovu rakiju).

Zašto baš oni?

To je nekada bila zagonetka, ali danas je i ta tajna razjašnjena.

Niemci su pred Moskvom i Kavkazom, dakle prodrli su oko tisuću petstotina kilometara u rusko područje.

Zamislite vi tisuću petsto kilometara. To nije šala.

A da se zaboravi tisuću petsto kilometara treba se bogme ljudski odnosno ruski naljoskati vodke.

Kome to još nije jasno?

*

Jedna od najvećih zabluda današnjice bila je ta, da se vjerovalo da je Kavkaz bogat petrolejem. Pripoviedali su, da je tamo neki Baku, Majkov, Grozni, Astrahan i neke druge nemogućnosti.

Međutim danas sami Rusi priznaju, da je to bila glupost. Ti gradovi uopće ne postoje, a još manje petrolej. Oni su samo htjeli namamiti Niemce, da pođu na siromašni Kavkaz i to im je podpuno uspjelo.

Znadu Rusi, što je strategija!

Ustankom do pobjede i slobode

Sloboda se stiče borbom i krvlju

Hrvatski narod nikada se nije odrekao na pravo vlastite države, nikada se nije odrekao slobode, jer bi zaniekavši pravo na slobodu i pravo na državu, zaniekao sam sebe, drugim riečima podpisao bi sam svoju smrtnu osudu. U težkim životnim izkušenjima, tokom stoljeća Hrvati su izpaštali mnoge poviestne pogrieške i pokušaje raznih vodja i kraljeva, oni su trpjeli ondje, gdje su morali pirovati i nestajali su tamo, gdje su morali vladati. No unatoč svega toga, unatoč svih težkoća, svih zapreka, Hrvati se niesu nikada odrekli težnje i prava na slobodu. I što je bilo manje izgleda u polučenju slobode, što su vremena nanosila veće zapreke i veće križeve na narodna ramena, to je u hrvatskom narodu jačala vjera iz dana u dan sve više; ta se vjera potencirala u fanatizam i izpoljavala se u svim narodnim djelima.

Ljudi pojedinci, manje i veće skupine, cieli narod odraz su zemlje koja ih je rodila, oni su živi dokumenat poviesti, koju su proživjeli, oni su živa rieč propoviedanja starih, djelo nastojanja djedova i plod zamisli stoljeća. I, jer su sve generacije vjerovale u slobodu, jer su sva pokoljenja nastojala istu steći i osigurati svome narodu, dokaz je, da je težnja za državom, za slobodom i srećom vlastitoga naroda vječno živjela u hrvatskim dušama i da se te težnje nikada ni u koje doba niesmo odrekli.

Naglasili smo, da je hrvatski narod težio za slobodom i da je poduzimao mnoge napore, da tu slobodu steče, znamo da je na tom putu, putu do slobode, mnogo žrtvovao, ali moramo priznati, da kroz svu našu prošlost, barem daleku prošlost, Hrvati niesu znali, kojim bi putem morali poći, da tu tako žudjenu narodnu dragocjenost prisvoje i sačuvaju.

Pojavom Eugena Kvaternika, pojavom Rakovice, pokazan je siguran pravac, kojim se stiče sloboda i ukida robstvo. Doduše, bilo je u doba Kvaternika, a i prije i poslie njega, ljudi, koji su sumnjali u izpravnost revolucionarnog puta, bilo je malodušnika, koji su se bojali žrtava, bilo je ludjaka, koji su pokušaj revolucije smatrali uzaludnom vratolomnošću. No, za onda rietki pojedinci, častne pojave hrvatske prošlosti, niesu mislili kao ovi. Slušajući glas svojih duša, koje su bile prožete nacionalizmom i težnjama za srećom vlastitoga naroda, nenatrunjene tudjinskim idejama, vjerovale su u uspjeh borbe, borbe, koja nije nametnuta, nego je nužna konkluzija poviestnih dogodjaja i nužni završetak robstva.

Od Rakovice, od žrtve prvog hrvatskog revolucionarca, Hrvati su osjećali sve jasnije i jasnije izpravnost Kvaternikovog puta, oni su proživljavali sve intenzivnije tragiku hrvatskoga naroda, njihove su duše bile prepune gorčine robstva, poniženja i uvreda i oni su pošli stopama Rakovice, da dodju do slobode. Kao i uviek kod svih naroda i u sva vremena, put revolucije bio je mučan. Staze borbe bile su natopljene ljudskom krvi, padali su najbolji sinovi i obično niesu uspjevali, ali iza neuspjeha ostajala je volja za ponovni pokušaj, iza smrti radjala se nada u novi život, iza nestanka prvoboraca javljala su se nova lica, novi duhovi, nove snage, koje su nagoviešťale uspjeh i pobjedu.

I kada je 1932. buknuo lički ustanak, to je bio samo dokaz, da je ideja revolucije, ideja oružanog odpora postala svojinom cielog hrvatskog naroda, da je ta ideja prožela hrvatsko selo, da je zašla u seoske kuće, da je upravo srasla s hrvatskom grudom i da će jednoga dana obroditi obilatim i zdravim plodovima. I kao što se uviek dogadjalo, baš u doba najteže tiranije, u danima najtežeg robstva, stvara se odpor, radja se težnja za revolucijom, pomalja se misao vlastite snage, vlastite moći, nastaje vjera u pobjedu, u sreću — u život vlastitoga naroda. 1932. godina bila je u znaku najpotenciranijeg robstva, tih godina vladala su Hrvatskom vješala, a kraljevala je smrt.

I dolje na jugu, medju kršom, medju kamenjem, medju siromaštvom, dozrela je misao ustanka. Pjesma o ustašama, o Poglavniku, o Hrvatskoj, zalepršala je velebitskim zrakom, krik slobode, koja se je već mogla nazirati, prožeo je svaku čistu, nenatrunjenu dušu, probrodilo je malodušno, ojačao nevjerne i nagradio vjerne.

Izpravnost revolucionarnog puta, izpravnost puta borbe, puta žrtava, puta odpora i sile, shvatio je hrvatski seljak i u ličkom ustanku po prvi puta sprovodi tu svoju sviest u djelo. Borba, prividni neuspjeh, tužni svršetak ustanka mogao bi nekoga pokolebati o izpravnosti revolucionarog puta, ali samo prije osnutka NDH. Danas, kada je osnovana Nezavisna Država Hrvatska, sviestan je svaki Hrvat, da je samo putem borbe stekao slobodu i stvorio ustašku Hrvatsku, danas osjećamo svi vriednost i snagu svih ustaških pokušaja, svih revolucionarnih podhvata, danas poimamo vriednost svake žrtve, koja je pala na ustaškom putu borbe, jer smo sviestni, jer smo osvjedočeni, da se samo revolucijom, samo ustankom dolazi do pobjede, slobode i nezavisnosti.

Ustaški poziv s Velebita godine 1932.

Djelatnost velebitskog ustaškog roja

Koncem kolovoza i početkom rujna godine 1932., dakle upravo prije deset godina započela je djelatnost velebitskog ustaškog roja, koja je poznata pod imenom »velebitski ustanak«. Ta se djelatnost odvijala u najtežem razdoblju diktature, i baš zato je izazvala najveći utisak i u Hrvatskoj i u inozemstvu, premda je u njoj sudjelovao tek mali broj ustaša. Ta je djelatnost još značajnija i u tome, što su u njoj sudjelovali ustaše podpuno opremljeni i naoružani, obučeni u naročite ustaške odore, a to je bio prvi veliki podhvat za vrieme diktature. Djelatnost ustaškog velebitskog roja znači ujedno i važnu prekretnicu u ustaškom radu i početak najdjelatnijeg razdoblja ustaške borbe sve tamo do odluke u Marseille-u. Borbe na Velebitu znamen su ustaškog odpora u najtežim godinama diktature.

Beogradska strahovlada trajala je četvrtu godinu, haračila Hrvatskom i ostavljala za sobom političku pustoš. Kako je jačala beogradska strahovlada, tako se sve više razvijala ustaška borba, koja se od malenih i skromnih početaka razvila u odpor čitavog naroda, što je danomice bio sve žešći i uspješniji. Od prvog oružanog nastupa ustaških rojeva u jeseni godine 1928. prošlo je gotovo pet godina i kroz to razdoblje postrojeni su novi rojevi i nove jedinice koje su stupile na mjesto starih boraca i nastavile odlučnu oružanu borbu. Ustaška revolucionarna djelatnost u Hrvatskoj u tim godinama nije više bila nikakova novost, već svakodnevna pojava, ona je tinjala kao plamen da prožme cieli narod i pripremi ga za novu borbu, ona je svojim žarom osvietlila čitavi Balkan i prikazala Europi u pravom svietlu taj najtamniji i najzagonetniji kut jedne proklete političke tvorevine i robovanja.

Već tamo od godine 1929. dalje, a osobito nakon smrti ustaša Soldina i Hranilovića, ustaška je djelatnost sve vidljivija. Beogradski i ostali režimski listovi sve oštrije i žučljivije napadaju ustaške borce i sve češće bilježe njihovu djelatnost i njihove uspjehe. Beograd je osjećao da se u Hrvatskoj radja revolucija, koja će njegovu lažnu moć pokopati za uviek. I dok su s jedne strane progoni bili sve jači, dok su procesi bili sve češći, dotle je ustaška oružana djelatnost bila sve veća, vodjena pod najtežim okolnostima i uz najveće žrtve.

Godine su prolazile, a položaj je bio sve napetiji i zategnutiji, obruč beogradskih vlastodržaca sve se više stezao oko hrvatskog naroda. Beograd nastoji prikazati čitavoj Europi da hrvatsko pitanje više ne postoji, šalje svoje predstavnike u Hrvatsku i naručuje opet »poklonstvene deputacije«. Ta je politika bila i odviše prozirna. Prikazati kako je diktatura uspjela, da od »konglomerata« balkanskih naroda stvori »veliku i moćnu Jugoslaviju«.

Godina 1931. a osobito godina 1932. značila je vrhunac tog lažnog triumfiranja, u Beogradu se vjerovalo, da je krvavim terorom zauviek osigurana njegova moć i prevlast.

Tada je započela ustaška oružana djelatnost na Velebitu.

Bilo je to koncem kolovoza godine 1932., kad su dnevni listovi bili izpunjeni viestima o boravku Marije Karadjordjević u Hrvatskom Primorju, i kad se htjelo na svaki način raztrubiti čitavom svietu kako je hrvatski narod sretan, što vidi u svojoj sredini »uzvišenu kraljicu«. Kroz duže vremena novinstvo uporno ponavlja istu stvar, kao da želi gotovo na-

Ustaša s Velebita

rinuti čitavom hrvatskom narodu i Europi tu činjenicu, koja je nosila u sebi podpuno politički značaj.

Ali onda je došao lom!

U Velebitu tek nekoliko kilometara od Marijolinog boravišta pojavljuje se ustaški roj, koji započinje oružanom djelatnošću. Bio je to tako neočekivani udarac za Beograd, da se dugo pred javnošću tajio tok djelatnosti u Velebitu, da se onda sve pretvori u žučljivu psovku i klevetu, što znači priznavanje vlastitog poraza i neuspjeha. No uspjeh je bio postignut i to nije mogao zatajiti niti Beograd, niti sva nastojanja režima. **Velebit je bio krik, kojeg je čula i razumjela čitava Hrvatska i čitava Europa.** U Hrvatskoj je kipjelo i previralo, u Hrvatskoj je buktio plamen, koji će jednoga dana proždrieti lažno priestolje svojih tlačitelja. Vlastodržci su duboko osjetili svoj poraz pred svjetskom javnošću i njihov bies se svalio na goloruko ličko stanovništvo, koje je podnielo svu težinu jedne kukavičke osvete.

Velebit je bio ubod, koji je pekao, to je bio znamen, koji je čitavom hrvatskom narodu dobacio iskru velike vjere u njegovo uskrsnuće, to je bio putokaz sličan rakovičkom primjeru, u kojeg je vjerovao novi naraštaj revolucije.

KROZ VELEBITSKE KLANCE I LIČKA SELA

Pojavu ustaša na Velebitu radosno je pozdravio čitavi hrvatski narod gledajući u tome predhodnicu revolucije, koja je bila neminovna. Najjače je to naglašeno u samoj Lici u neposrednoj blizini Velebita, gdje se ta djelatnost odvijala, i gdje je narod očekivao ustaše kao davno željene osloboditelje. Taj odnos ustaša i naroda znači onu vezu, koja ih je vezala istom mišlju, to ujedno znači dokaz da je ustaška djelatnost na Velebitu bila odgovor čitavog hrvatskog potlačenog naroda. Jedan ustaša, koji je i sam sudjelovao u tim borbama pripovieda o tom putu kroz lička sela sliedeće:

»Kad smo prolazili Velebitom pjevali smo poznate hrvatske pjesme i

klicali našem Poglavniku. Putem su nas dočekali seljaci, koji su se pridružili. Dali smo im naše novine, a oni su oduševljeno pozdravljali Poglavnika i sve ustaše. U razgovoru sa seljacima došli smo u selo Rizvanušu, gdje smo prenoćili kod jedne odlične Hrvatice. Kad su ljudi u selu saznali gdje se nalazimo, došli su svi u tu kuću, da nas pozdrave. Ljubili su se i grlili s nama i pripoviedali o prilikama. Razgovor se razvijao skoro cielu noć o skoroj hrvatskoj slobodi i o našem Poglavniku. Ljudi su se tužili zbog krvavih progona srbskih oružnika i htjeli su nam se odmah pridružiti, da se zajedno s nama bore. Jedva smo ih umirili, obećavši im, da će doći vrieme, kada će vlastodržci morati platiti sve zulume i nepravde nanešene hrvatskom narodu.

Kada smo se tako malo odmorili, nastavili smo put prema Gospiću, stupajući u postrojbi i pjevajući naše rodoljubne pjesme. Putem prema Gospiću u blizini samoga grada naišli smo na vojsku, koja je održavala noćne vježbe. U prvi čas smo mislili, da je to neprijatelj i htjeli smo navaliti, ali jedan od naših ustaša prepozna nekoje momke i pošli smo među njih. Kad su to vidjeli nekoji častnici Srbi i Slovenci, odmah su se razbježali, a mi smo ostali dulje vremena u razgovoru s vojnicima. Poslie toga produžili smo put prema Smiljanu, kamo nas je vodio jedan seljak. Na ulazu u selo bili smo oduševljeno dočekani, a onda smo prosliedili dalje prema selu Budak. Putem su nas dočekivali oduševljeni seljaci i klicali »živio Pavelić«, »živjela hrvatska vojska«. Tako smo došli u Perušić, gdje smo ostali cieli dan. Pred večer smo krenuli u selo Mašalu, kamo smo stigli već u sumračje. Tu su nas ljudi začudjeno gledali, a kad smo im rekli, da smo hrvatska vojska Ante Pavelića — ustaše, nastalo je neopisivo veselje i radost. Seljaci su nas odmah odveli svojim kućama i dali nam večeru. Nastavili smo put i svagdje kroz sela bili smo jednako srdačno dočekivani od naroda, ljudi su plakali, kad su gledali veliku ustašku zastavu, koju smo sa sobom nosili. Opet smo krenuli prema Velebitu kroz selo Brušane, u kojem smo dobili nalog da napadnemo oružničku vojarnu.«

U BRUŠANIMA

O samom napadaju na oružničku vojarnu donosi »Ustaša« iz godine 1932. sliedeći prikaz:

»Vod je brojio deset ustaša. Kada su stigli u Brušane, odmah su se dali na provađanje zamišljenog djelovanja. Dvojica ustaša zaposjela su kuću, u kojoj stanuje krvolok oružnički narednik Šušnjar, druga su dvojica isto tako zaposjela kuću, gdje je stanovao oružnički podnarednik, dok su ostali obkolili vojarnu, u kojoj su bili oružnici.

Napad je otvoren na taj način, da je jedan ustaša bacio ručnu granatu na krov vojarne. Odjeknuo je silan prasak i nagoviestio borbu.

Žandari su smjesta pobjegli u podrum vojarne, koja je sagrađena kao mala ratna tvrđava, a podrum je izgrađen kao podzemna ćelija.

Na to su dvojica ustaša pristupili zidu vojarne, došli do vrata, te tamo smjestili veliku količinu razprsne tvari i zapalili je. Nakon kratkog vremena suknuo je prema nebu visoki plamen, zajesnula je ciela okolica, a odjeknuo je strahovit prasak, koji je sve zagluio i tako stresao, da

Ustaška majka Manda Devčić

ni na jednoj kući u Brušanima nije ostalo staklo na prozorima. U tili čas nadzemni je dio vojarne bio — samo ruševina.

Dok se je odvijao pred vojarnom posao pripreme za dignuće u zrak, dotle se pred kućama narednika i podnarednika zbivalo sliedeće:

Čim je prasnula ručna bomba, zapalio je narednik Šušnjar u svome stanu svietlo, nešto povikao, skočio k vratima i otvorio ih. U taj čas planuo je prvi hitac ustaše, koji je stajao s jedne strane kuće. Šušnjar je s vratiju nestao. Kako kuća ima dvoja vrata, pojavio se je odmah na vratima s druge strane kuće. Nu u isti čas planula je puška drugog ustaše i Šušnjar je opet nestao u kuću. Na to su zaštektale strojne puške i obasule kuglama Šušnjarevu kuću, iz koje je dopiralo zapomaganje, a i on je nekoliko hitaca iz samokresa opalio kroz prozor.

Sličan se je prizor odigrao i pred kućom podnarednika. Ni jedan ni drugi nisu mogli iz kuće. Strojopušćana vatra je trajala, dok u obim tim kućama nije nestao podpuni muk.

Uslied praska ručne bombe, štektanja pušaka i njihova odjeka kroz noć, pružao se je u Brušanima i u cieloj dolini prizor prave ratne noći, dok se nije uz zid vojarne upalila razprsna tvar i grunuo strašan prasak, koji je sve nadglasio i zaglušio.

Cieli Brušani bili su na nogama, a kroz noć su odjekivali glasovi: Došli su ustaše!

Poslie razorenja vojarne pribrali su se ustaše u vod, odpjevali ustaške hrvatske pjesme, opalili iz pušaka salvu, a zatim krenuli natrag u Velebit.«

U čitavoj djelatnosti na Velebitu poginuo je samo **ustaša Stipe Devčić**, jedan je teže ranjen, a dva lakše. Dok je bilo sedamnaest mrtvih oružnika sa strane neprijatelja, dva mrtva lugara i dvadeset i šest ranjenih oružnika.

Velebitska ustaška djelatnost nije bila velika po svojem razmjeru, ali značajna baš zbog vremena, u kojem se je odvijala. Izvedena je u najstrašnijim i najkrvavijim godinama, ona je bila navještenje novih vremena, ona je značila točku, iza koje je započeo nagli pad diktature. Velebitski ustanak znači njezin prvi neuspjeh, zatim sliedi godina 1933. i 1934., koja predstavlja njezin posljednji smrtni udarac. Velebit je bio izhodište novih puteva, navještenje novog razdoblja i vjera hrvatskog uskrsnuća.

Velebit je postao znamen ustaške borbe, on je postao kult ustaštva i Nezavisne Države Hrvatske.

OBAVIEST PREDPLATNICIMA!

U ovom broju objavljujemo Propisnik »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta, pa je zato list za 8 stranica veći te prema tome ciena ovom broju iznosi iznimno 3.— Kune. Molimo naše predplatnike, povjerenike i prodavače, da to uzmu u obzir kod slanja obračuna.

UPRAVA

Pred sudom za „zaštitu države“ u Beogradu

Teški progoni ličkih ustaša

Lički ustanak bio je najjasniji odgovor na beogradsku tiraniju, i tirani su ga htjeli svakako u krvi ugušiti, a vodje i začetnike primjerno kazniti, da se ne bi što takovog slično dogodilo. Bojazan pred širenjem ustaškog pokreta, bojazan pred opasnošću po vlastitu slobodu i rad od organizacije, koja je vodjena najidealnijim motivima, napunjala je strahom sve poklonike tiranske vlade i oni, da se ohrabre priključili su se nazovisudcima podstrekivajući na što krvaviju i nepravedniju osudu.

Prilično veliki broj ustaša bio je pohvatan za vrieme djelatnosti ličkoga roja i oni su čameći u srbskim tamnicama čekali proces i osudu, ne nadajući se nikakovoj pravdi ni smilovanju, sviestni da su ispunili svoju dužnost i da u ovim časovima, časovima sudjenja, moraju ostati ustaše, to jest, ponosni, gordi i neslomivi, kao što su bili u danima borbe. Nije to bila mala stvar, ako se s jedne strane uzme u obzir bies prestrašenog neprijatelja i njegova »praksa« s političkim kažnjenicima, a s druge strane težnja da se uništi sve, što podsjeća na Hrvatsku i na hrvatsko ime.

Dan razprave bližio se sve više, ustaški su borci bili spremni da častno i ustaški brane i zastupaju svoje težnje i cielog hrvatskog naroda, uvjereni da niesu sami, da niesu napušteni, već da iza njih stoji cieli hrvatski narod, željan slobode. I tamnice, u kojima su ustaše čamili niesu bile puste i prazne, iako su bile krvave i krute, jer ciela je Hrvatska bila jedna velika tamnica, a sav hrvatski narod kažnjenik u okovima srbstva. A čamiti u tamnici s vlastitim narodom, dieliti boli, muke i stradanja vlastitog roda, nije sramota.

Razprava protiv ličkih ustaša započela je 29. lipnja godine 1933. vodjena pod predsjednikom drom Arnerićem i drž. tužiocem Marochiniem. Za tok razprave zanimala se ciela Hrvatska i inozemna javnost i beogradske su vlasti poduzimale sve, kako bi ličke ustaše prikazali običnim zlikovcima i narušiteljima reda i mira, oni su liepim riečima i obećanjima nastojali iztisnuti željena priznanja, da su od »nekih odredjenih ljudi« ili plaćeni za svoje djelovanje, nastojalo ih se prikriti velom strančarstva, separatizma, samo da ne bi pred cielim svietom djelovanje i rad ličkog ustaškog roja izpao onakav, kakav je uistinu bio, tj. nastojanje i borba cielog hrvatskog naroda za slobodom. Na tom putu vlastodržci se niesu žacali nikakvih, pa ni najpodlijih sredstava. Najočitije činjenice izkrivljivale su se na najbezobrazniji način, obtuženima su se u usta metale rieči priznanja, kojih nikada ovi nisu izustili, uvlačili su se u tok razprave ljudi, koji niesu imali s njom nikakove veze, a kroz sve to vrieme Lika je bila razapeta medju razbojnicima; srbski žandari i četnici pljačkali su sela i ubijali ljude, osvećujući se tako na nevinim ljudima za pretrpljene žrtve i strah.

Ustaša Stipe Devčić

Obtužnica

Pred beogradskim sudom za zaštitu države bili su obtuženi sliedeći ustaše iz ličkog roja:

1. Rukavina Juraj, zvan Juco iz Perušića, koji je terećen s više stvari. Obtužnica kaže da je u proljeću 1932. godine u Gospiću stupio u udruženje zvano »Ustaša«, koje nastoji stvoriti samostalnu Hrvatsku Državu, da je noću na 6. i 7. lipnja 1932. god. u Otočcu stavio na spomenik kralja Petra paklenu mašinu, da je na brdu Karauli kod sela Lički Novi preuzeo veću količinu oružja i municije, koja je poslata iz inozemstva i da je tu municiju razdielio medju ustaše u svrhu ustanka, da je skrivao oružje u svojoj kući, da ga je raznosio po ostalim kućama i da je bio duša cielog ustanka. Radi toga predveden je sudu za zaštitu države, jer je učinio zločinstvo protiv »javne bezbednosti i poretka u državi«.

2. Rukavina Ivan, zvan Ico, rodom iz Pazarišta, tužen je, da je pomagao ustašama prenositi oružje preko Velebita, da je hranio ustaške borce, da je dielio oružje, sve u svrhu dizanja ustanka.

3. Šuper Leopold. On je obtužen da je naoružao one ljude, koji su izveli napad na žandarmerijsku stanicu u Brušanima. Zatim:

4. Abramović Ivica,
5. Sudar Jerko,
6. Šuper Antun,
7. Barić Josip,
8. Babić Dane,
9. Šuper Josip,
10. Barić Pavle,
11. Vukić Josip,
12. Gazić Jure.

Svih ovih dvanaest ustaša obtuženi su radi djelatnosti u Velebitu i predvedeni su pred sud za zaštitu države s težnjom, da ih se što strože i primjernije kazni. U obrazloženju obtužnice, koje je sliedilo iza toga ima toliko iznesenih laži, zlonamjernosti, ima toliko neuspjelih pokušaja da se ljude borce i ustaše prikaže kao neuke i nesviestne pomagače »nekih lica«, nastojalo se prikazati sve obtužene u drugom svietlu nego što su bili, i da se to uspije, niesu se birala sredstva. Prigodom prikazivanja toka djelatnost na Velebitu iznesene su u obrazloženju obtužnice upravo smiešne laži. Tako se na pr. nieču svi gubitci sa strane srbskog oružničtva, a nastoje se uvećati gubitci ustaša, premda se razmjeri uobće ne mogu uzporediti. Jer dok su Srbi imali devetnaest ljudi mrtvih i dvadeset čest ranjenih, sa strane ustaša pao je samo Stipe Devčić.

No, uza svu podlost, uza sva nastojanja tirana da prikažu lički ustaški roj u drugom svietlu, nije uspio, jer su sami obtuženici svojim izjavama, svojim hrabrim držanjem tjerali u laž tužitelje i dokazali protivno.

Preslušavanje obtuženih i govor državnog tužioca

Poslie čitanja obtužnice predsjednik suda odredio je, kojim će se redom preslušavati obtuženi, iznio je nekoliko prietećih i »liepih« rieči, podsiećajući na »milost pravde« i »blagost zakona«. I doista prema izvještajima srbske javnosti osudjenici su sve priznali(!) i to tako, kako su baš sudci željeli, a s njima i tužitelj. Obtuženi su se upravo jagmili, tko će više obteretiti svoju osobu, oni kao da su željeli svi do jednoga stratišta i smrt, a nijedan slobodu. U tom glupom prikazivanju toka razprave išli su tirani tako daleko, da su prikazali ove ljude kao neke slabiće, koji su bez volje, bez samopouzdanja i ponosa stajali pred sudom, moleći milost, oni su u njihova usta metali rieči vlastite obtužbe, pače su »odkrivali tajne«, koje su ipak unatoč svega toga i dalje ostale tajne.

Ali to je sve bilo potrebno. To je samo dokaz, da su se ovi tirani ustaškog pokreta bojali, to je samo hrabrenje u bezglavom strahu i utjeha pred opasnošću, koja se je tada već počela nazirati, i koja je iz dana u dan jačala, da konačno 10. travnja 1941. smrvi i kazni sve one, koji su radili na propast hrvatskoga naroda. Preslušavanje je trajalo od 29. lipnja do 6. srpnja.

Ta komedija, koja se zvala sud za zaštitu države, poslužila se svim glumcima, kojima po zakonu razpolaže. Spomenuti državni tužioc Marochino povriedjen u svoje najplemenitije stanice nacionalne duše upravo je biesnio na obtužene, a najviše na njihovu glavu u inozemstvu, tražeći najstrašniju kaznu za one »koji su imali za svrhu silovito izvojenje kraljevine Jugoslavije iz cjeline«. »Ti su ustaše, rekao je Marochino, obsjenjivali kroz svoju štampu čitaoce, uvjeravajući ih, da je naša država u razpadanju«. Obraća se na pokajnička »priznanja« obtuženih, upire prstom u »neodobravanje« ličkog sela na ustaško djelovanje na Velebitu, ali na koncu ipak dodaje, da su »oni krivi, jer su htjeli da izazovu metež, oni moraju da budu kažnjeni, jer su digli ruku na svoju majku otadžbinu, i učinili sve što su mogli učiniti u korist antidržavne akcije«.

Zatim je »analizirao« grieh svakog pojedinog obtuženog nastojeći tobožnja priznanja još više uveličati, da bi se za svakoga mogla izreći što žešća kazna. Marochino je rekao: »Zna se što ustaška organizacija hoće i kakvim se radom bavi i kakvim se sredstvima služi... molim sud da obtuženi za svoja djela budu proglašeni krivim i da podnesu najstrožu kaznu«.

Sliedila je i obrana, ali zar se može govoriti o obrani u ono doba, kada je obrana ustaša, značila obtužbu branitelja, zar se moglo u Beogradu uopće govoriti o duhu tolerantnog hrvatstva, a kamo li ekstremnog ustaštva. Obtuženi su izpali kao neuki izvršitelji tuđih namjera, bili su prikazani kao žrtve unapred sviestno zamišljenog djela.

Osuda

U Beogradu je bila izrečena 10. srpnja osuda nad ličkim ustašama i ta osuda najbolji je dokaz nastojanja beogradskih vlasti, da ustaštvo iztriebe, odnosno, da zatru trag onima koji su došli kao mesije i lučonoše da hrvatskom narodu donesu slobodu i da ga liše tamnice, koja se okrstila jugoslavenskim imenom. Osudjeni su:

1. Rukavina Juraj na kazan smrti koja će se u smislu § 26. k. z. p. izvršiti vješanjem i trajan gubitak časnih prava.

2. Sudar Jerko na kazan vječite robije i na trajan gubitak časnih prava.

3. Šuper Leopold na kazan robije od 20. godina i na trajan gubitak časnih prava.

4. Abramović Ivica na kazan robije od 15 godina i na trajan gubitak časnih prava.

5. Šuper Antun na kazan robije 15 godina i na trajan gubitak časnih prava.

6. Barić Josip na kazan robije od 12 godina i trajan gubitak časnih prava.

»Čas je, da se kaže svima onima, koji misle i u snu misle, da će ikada doći čas, da oni s ovóm našom hrvatskom zemljom zagospodare, da im bude jasno i da budu sigurni, da u ovoj hrvatskoj državi, u našoj hrvatskoj zemlji, nema Hrvata, u kome hrvatska krv vrije, a da nije spreman za nju svoju glavu dati.«

POGLAVNIK

7. Gazić Mate na kazan robije od 15 godina i trajan gubitak časnih prava.

8. Vukić Josip na kazan robije od 10 godina i na trajan gubitak časnih prava.

9. Rukavina Ivan na kazan robije od 3 godine i na gubitak časnih prava za vrijeme od 5 godina.

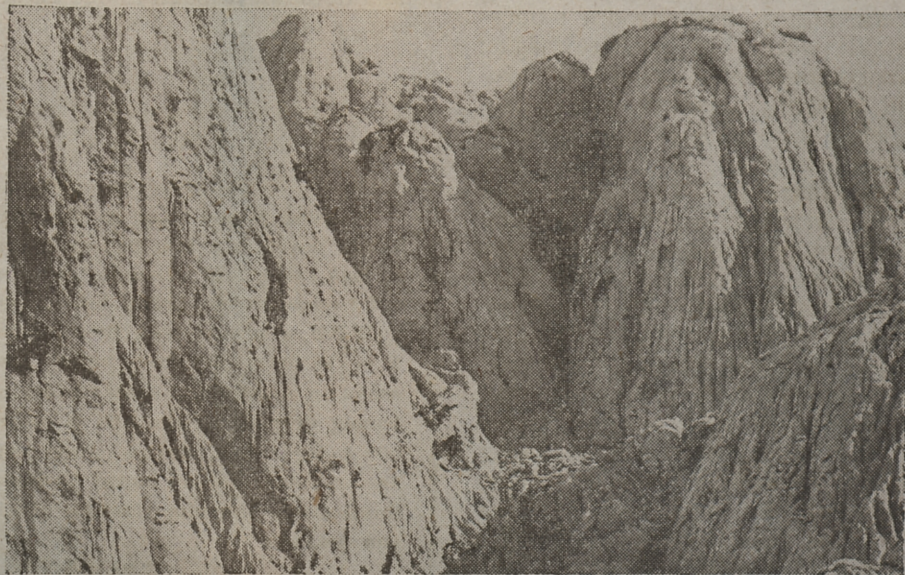
10. Babić Dane na kazan strogog zatvora na 9 mjeseci, ali pošto mu se uračunava izdržani pritvor u istražnom zatvoru od 7. oktobra do danas, to se Babić Dane odmah pušta na slobodu.

11. Abramović Ivica na osnovu § 280. kzp. oslobadja se od optužbe.

12. Sudar Jerko na osnovu § 280. kzp. oslobadja se od optužbe.

*

Osuda je bila izrečena ličkim ustašama i oni su pošli da u tamnicama čekaju slobodu velike hrvatske tamnice, a ličko se je selo povuklo u sebe izčekujući veliki čas, kada će Poglavnik i ustaše proći kroz njih u hrvatsku metropolu da stvore slobodnu ustašku Hrvatsku.

Ličke vrleti — gniezdo ustaša

Temelji ustrojstva Ustaškog Pokreta

Novi propisnik — znak novog ustrojstva

Pred nekoliko dana objavljen je propisnik »Ustaše« hrvatskog oslobodilačkog pokreta, kojim je uređeno ustrojstvo pokreta i prema kojem će se izrađivati čitavi ustrojstveni rad. Taj je propisnik izrađivan kroz nekoliko mjeseci i pomno su usavršavani pojedini djelovi, tako da čitavi propisnik predstavlja jedinstvenu cjelinu, koja će obuhvatiti sve grane Ustaškog pokreta i dati im čvrsti okvir, unutar kojeg će se izgrađivati ustrojstvo branitelja ustaške Hrvatske. Time je započeto novo razdoblje rada, novo razdoblje prelaza od onih prvih organizacijskih oblika, koje je izbacila na površinu jedna revolucija, do sređenog oblika, kojeg traži naša država. I kao što je država prošla prvi potres revolucije i proživljava svoje postepeno smirivanje, poprimajući sve staloženiji oblik jake građevine, tako i Ustaški pokret od tvorca države postaje čuvar države, od rušitelja robstva postaje graditelj državnog smirenja i onaj kamen temeljac, na kojem će se zasnivati politička, vojnička i družtvovna snaga Nezavisne Države Hrvatske.

Već je u načelima Ustaškog pokreta sažeta osnovna misaó ustaštva, tu je jezgrovito zbijena ona vjera, koja znači stvaranje novog hrvatskog pokoljenja, novog hrvatskog čovjeka i nove Hrvatske. Prema tim načelima rađen je i sam propisnik, on zapravo razčlanjuje osnovne misli i primjenjuje ih na ustrojstvo pokreta. Tako se već na početku propisnika definira značaj i obilježje Ustaškog pokreta, koji je općenarodni i općehrvatski pokret, jer predstavljajući državotvornu misao i provevši revoluciju stvaranja vlastite države, dobiva isto značenje, koje ima i rieč hrvatstvo. Hrvatski je narod preko ustaštva došao do svoje države, a jer je čitavi hrvatski narod svoju državu želio, on je zastupao i onu misao, čiji je nosilac bio Ustaški pokret. Tim prihvatanjem narodne ideje, Ustaški je pokret dobio općenarodni značaj i »nije i ne može biti stranka, kako je to naglašeno u propisniku, jer a) u svojim redovima okuplja cio narod, bez obzira na stališ i zvanje, b) u svojem radu i borbi uviek ima pred očima cio narod i njegove potrebe, a ne samo potrebe pojedinaca ili pojedinih narodnih skupina i stališa. Kako je najveći dio hrvatskog naroda seljački, to će pokret prvenstveno misliti i raditi za dobro seljaka, ne zanemarujući ni dobro ostalih staleža.« Ustaški je pokret nosilac svih težnji hrvatskog naroda, »Ustaša« je nacionalistički, politički, radni, družtvovni, ćudoredni, odgojni i prosvjetni pokret, on predpostavlja revoluciju hrvatskog nacionalizma i revoluciju hrvatskog naroda u svim pravcima, to je preporod naroda i preporod hrvatstva. Ustaška revolucija nije težila samo za stvaranjem hrvatske države, već za stvaranjem preporoda hrvatskog naroda u okviru novih vremena i nove Europe, ali prema vlastitim načelima i prema vlastitom programu, koji je svojstven samo hrvatskom narodu.

Ustaški pokret je općenarodni i općehrvatski. To je njegova osnovica i temelj razgrađivanja ostalih grana pokreta. Čitavi se pokret dieli na: Ustaše, ustaškinje, pristaše, pristaškinje, zatim ustaška mladež, muška i ženska. Značajna je novost u propisniku, da se svi pripadnici pokreta diele na ustaše i na pristaše. Time pokret nije odjeljen u dvije različite grupe, već to znači stvaranje užeg i stvaranje šireg pokreta. Prema svojim zadatcima mora okupiti ono, što je najbolje i najzdravije u hrvatskom narodu i ne može i ne smije se razvodnjivati primanjem onih, koji bi mogli rušiti njegovu snagu i njegovu moralnu jakost. Zato se u propisniku predviđa stvaranje šireg kruga i užeg kruga. Ovi drugi predstavljaju elitu i srž Ustaškog pokreta, to su oni, koji polažu ustašku prisegu i nose ustašku odoru, a širi krug predstavlja sve one, koji pristaju uz Ustaški pokret i koji u njemu surađuju. Slična ustanova toj podjeli na ustaše i pristaše predviđena je i u odredbi o pripravnom članstvu. Naime onaj, tko želi pristupiti u Ustaški pokret, mora najprije biti pripravni član i to najmanje tri, a najviše šest mjeseci. To je u neku ruku vrieme kušnje i izpita, kroz koje će se vrieme pripravnik temeljito upoznati s načelima i sustavom Ustaškog pokreta, a tek onda, kad dokaže, da je dostojan, biti će primljen u Ustaški pokret, koji će na taj način uistinu predstavljati elitu i okupiti će najbolje, najjače i najzdravije snage hrvatskog naroda. Tako je pokret osiguran od onih, koji bi se htjeli ugurati u njegove redove, zbog svojih ličnih probitaka, a na štetu samog pokreta. Kad se započne preustrojstvom Ustaškog pokreta prema novom propisniku, onda će ovakove pojave biti za uviek suzbijene.

> **»Nastao je nov život za cijeli hrvatski narod, a u tom novom životu za nas sviju, koji uzimamo na sebe rad i odgovornost, imadu biti našom vodiljom u prvom redu dva načela, a to je prvo, hrvatski narod jest osebujan narod, nije sastavni dio ni jednog drugog naroda, niti je pleme bilo kojeg naroda. Drugo načelo jest, da hrvatski narod mora i treba imati svoju posebnu, vlastitu, neovisnu države«.**
>
> **POGLAVNIK**

U četvrtom dielu propisnika točno je uređeno ustrojstvo pokreta i to način rada i ustrojstvene ustanove. U tom najobsežnijem dielu pomno je uređeno sve ono, što se odnosi na rad tabora, logora i Glavnog Ustaškog Stana, dakle već same organizacije, gdje se je osjećao najveći nedostatak konačnih i izpravnih pravila. Već godinu dana su se postrojavali logori, tabori i stožeri, ali još uviek nije bilo pravih i sigurnih odredaba u tom pogledu, i tako se, osobito u pokrajini, osjećala potežkoća oko ustrojstva. Tu najveću prazninu sada je podpuno izpunio propisnik, donoseći potanke upute o svim ustrojstvenim ustanovama Ustaškog pokreta. U njima će naši dužnostnici naći sve štogod dolazi u obzir kod takvog rada. Dobili su priručnik, koji će im najbolje poslužiti, i koji će njihov rad usmjeriti uspješnom napredku.

Od ustrojstvenih propisa još su vrlo važni oni, kojima je uređen sustav Glavnog Ustaškog Stana, koji se dieli na zapovjedničtva i na odjele. Glavni Ustaški Stan obuhvaća sve grane pokreta, pa tako i ustašku mladež, žensku lozu ustaškog pokreta i savez staležkih postrojbi. Tako su sve ustaške snage okupile u veličanstvenu građevinu, koja predstavlja sve grane rada i stališa čitavog hrvatskog naroda.

Novi propisnik pokreta znači novo razdoblje rada, u kojem će Ustaški pokret iz stvaraoca revolucije postati temelj i stvaraoc ustaške Hrvatske.

Propisnik „Ustaše" hrvatskog oslobodilačkog pokreta

Novo razdoblje rada i ustrojstvo Ustaškog pokreta

Na temelju točke 13. ustava »USTAŠE« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta — po odredbi Poglavnika — izdajem sliedeći

PROPISNIK

O ZADAĆI, USTROJSTVU, RADU I SMJERNICAMA »USTAŠE« — HRVATSKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

I. ZADAĆA, BITNE OZNAKE, USTROJSTVO I STVARNA SREDSTVA RADA »USTAŠE«

§ 1. Zadaća »Ustaše«

(1) Točkom 1. i 2. ustava »Ustaše« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta označena je zadaća Pokreta.

(2) Prva zadaća Pokreta, naznačena u t. 1. ustava, koja predvidja borbu za oslobodjenje Hrvatske izpod tudjinskog jarma i za uzpostavu Nezavisne Države Hrvatske, izpunjena je.

(3) Druga, sadanja i buduća, zadaća »Ustaše« u smislu t. 2. ustava, u smislu ustaških načela i suvremenih potreba hrvatskog naroda jest:

a) braniti svim sredstvima državnu samostalnost Hrvatske;

b) braniti svim sredstvima narodnu osebujnost hrvatskog naroda i ne dozvoliti nikada, da se hrvatski narod smatra dielom kojeg drugog naroda;

c) boriti se, da u hrvatskoj državi uviek vlada samo hrvatski narod;

d) boriti se, da hrvatski narod bude podpunim i trajnim gospodarom svih tvarnih i duhovnih dobara u svojoj zemlji;

e) raditi, da Nezavisna Država Hrvatska bude napredno i pravedno uredjena, u duhu ustaških načela;

f) postaviti i održati rad kao temelj svake vriednosti i svakog prava, vršenje dužnosti kao izvor prava na zaštićen život, a odgovornost prema cjelini kao temelj svakoj djelatnosti;

g) obnoviti i preporoditi hrvatskog čovjeka u duhu i na temelju ustaških načela, časti, poštenja, pravednosti i ljubavi;

h) u duše svih Hrvata i Hrvatica usadjivati vrline drevnog junačtva i vitežtva, po uzoru otaca i djedova — junaka i vitezova;

i) probuditi, razvijati i jačati životnu radost u radu i borbi;

j) uzgajati kod članova i pristaša i u narodu uobće odanost, poslušnost i vjernost prema Poglavniku, te pouzdanje u njega.

§ 2. Bitne oznake »Ustaše«

»Ustaša« je pokret: 1. narodni, 2. nacionalistički, 3. politički, 4. vojnički, 5. radni, 6. družtvovni, 7. ćudoredni, 8. odgojni i 9. prosvjetni.

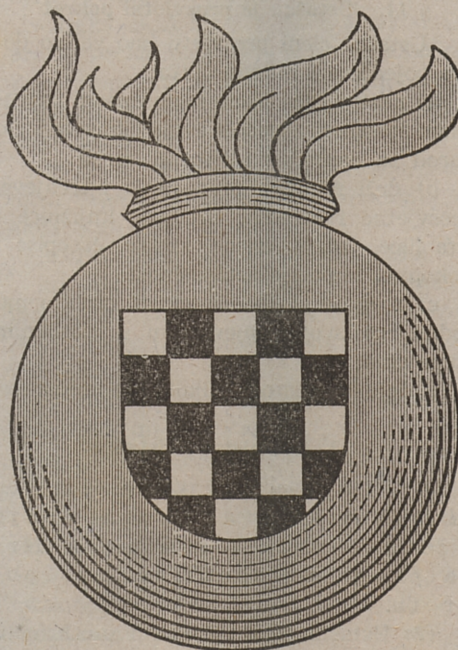
§ 3. »Ustaša« je narodni pokret

»Ustaša« je pokret, a nije i ne može biti stranka, jer:

a) u svojim redovima okuplja cio narod, bez obzira na stališ i zvanje,

b) u svojem radu i borbi uviek ima pred očima cio narod i njegove potrebe, a ne samo potrebe pojedinaca ili pojedinih narodnih skupina i stališa.

Kako je najveći dio hrvatskog naroda seljački, to će Pokret prvenstveno misliti

i raditi za dobro seljaka, ne zanemarujući ni dobro ostalih stališa.

§ 4. »Ustaša« je nacionalistički pokret

Načelo »Ustaše« jest, da je hrvatski narod samosvojna narodna jedinica, te kod svojih članova, pristaša, i svih Hrvata učvršćuje sviest i uvjerenje, da je:

a) hrvatski narod — narod sam po sebi, te da nije istovjetan s nijednim drugim narodom, niti dio ili pleme bilo kojeg drugog naroda;

b) Hrvat — jedino izvorno i poviestno naše ime, koje se ne smije i ne može zamieniti ni s jednim drugim imenom;

c) Hrvatska — jedino izvorno i naravno ime, koje je naš narod dao u pradavna vremena svojoj domovini, koje nitko ne smije i ne može zamieniti ni s jednim drugim imenom;

d) država Hrvatska — jedinstvena, te da se ne može dieliti na pokrajine;

e) »Ustaša« — izvorni i samonikli hrvatski oslobodilački pokret, utemeljen na hrvatskoj sviesti, poviesti i državnom pravu — čedo vjekovnih borbi hrvatskog naroda za slobodu, samostalnost i državnu nezavisnost.

§ 5. »Ustaša« je politički pokret

»Ustaša« u svojim članovima, pristašama i cielom hrvatskom narodu jača državnu i narodnu sviest, duh samostalnosti i narodne osebujnosti. Zato:

a) upoznaje cio narod s hrvatskom narodnom i državnom poviešću od prvih početaka do danas;

b) upućuje na važnost, vriednost, potrebu i značenje vlastite države;

c) stalno goji i uviek visoko podiže sviest narodne slobode i samostalnosti;

d) održava, jača i produbljuje u dušama i srdcima cielog naroda živo uvjerenje u poviestnu činjenicu, da se hrvatski narod nije nikada bilo kojim činom ili bilo kojom zakonitom odlukom odrekao prava na svoju vlastitu državu i da to svoje pravo nije nikada na bilo koga drugoga prenio, tek mu je koncem svjetskog rata tudjinska sila spriečila, da dalje vrši svoja vrhovnička (suverena) prava u vlastitoj državi, u Hrvatskoj.

§ 6. »Ustaša« je vojnički pokret

»Ustaša« svrstava narod u uredjene borbene redove, vojnički ga odgaja, te njeguje vojničke i vitežke vrline hrvatske — vjekovima posvjedočene. Zato:

a) iznosi pred svoje članove, pristaše i cio narod naše tisućljetne borbe za domovinu i zapadnu uljudbu na svim bojištima i ratištima svieta;

b) predočuje svojim članovima, pristašama i narodu kao uzor svietle likove naših proslavljenih junaka, njihove živote, pregaranja i žrtve, a posebno vjekovnu, krvavu i neprestanu borbu cielog naroda, da sačuva svoje ime, domovinu, državu, slobodu i pravo na obstanak;

c) uzvisuje junačke, plemenite, požrtvovne i paćeničke likove žena i majki našeg naroda, koje su čuvale domaće ognjište, radjale i odgajale nove naraštaje, te u potrebi i same oružjem u ruci branile dom i ognjište;

d) odgaja tjelesno zdrav narod radom, umjerenošću i tjelovježbom razne vrste.

§ 7. »Ustaša« je radni pokret

»Ustaša« naučava, da je rad temelj vriednosti narodnog života i blagostanja. Zato:

a) naučava, da rad označuje stupanj vriednosti svakog pojedinca;

b) iztiče načelo dužnosti savjestnog rada, te to i provodi putem radne službe;

c) visoko poštuje svakog radnika — bilo duhovnog, bilo tjelesnog;

d) čini sve, kako bi svojim savjetom i radom unapredio blagostanje naroda i države.

§ 8. »Ustaša« je družtvovni pokret

»Ustaša« uskladjuje i unapredjuje probitke svih striliša hrvatske narodne zajednice, te upućuje stalno na to, da je probitak zajednice uviek pred probitkom pojedinca. Zato:

a) priučava svoje članove, pristaše i narod na novi družtvovni poredak, u kojem će svi stališi i sva zvanja naći smisao svojeg obstanka u skladnoj suradnji i službi obćim probitcima hrvatske narodne zajednice;

b) odgaja pripadnike svih stališa u uzajamnom štovanju i ljubavi, te u njima budi i razvija sviest, da svi zajedno, kao djeca jedne majke domovine predstavljaju nedjeljivu narodnu cjelinu, jaku samo onda, ako je podjednako pravedno izgradjena i pravilno uredjena u svim svojim dielovima;

c) proučava i širi znanje o svim družtvovnim pitanjima razmatrajući ih s gledišta suradnje stališa na nacionalističkoj podlozi;

d) iztiče i svakom prilikom provodi načelo, da svatko ima pravo i dužnost raditi, a onaj, koji radi, da ima pravo na dostojan život i pravednu nagradu za svoj rad, bio on duhovni ili tjelesni radnik;

e) provodi na svim područjima svoga rada načelo družtvovne odgovornosti i dužnosti prema zajednici.

§ 9. »Ustaša« je ćudoredni pokret

»Ustaša« hoće i nastoji, da svaki njegov član, svaki pristaša i svaki pripadnik hrvatske narodne zajedniee bude sviestan, da su temelj urednog, zdravog, zadovoljnog i sretnog života — vjera i obitelj. Zato:

a) u svoje članstvo prima samo poštene, ćudoredno nepokvarene ljude, te dobre i čestite Hrvate;

b) suzbija u narodu bezbožtvo, psovku, kletvu, pijanstvo, nećudoredje, neslogu, laž i klevetu;

c) promiče u narodu spremnost na žrtve za obće dobro, bez očekivanja nagrade;

d) bori se protiv mekoputnosti i lakoumnog shvaćanja života, te čuva svetost braka i obitelji;

e) visoko podiže poštovanje žene i majke, te štiti i brani djevojačku čast i ugled.

§ 10. »Ustaša« je odgojni pokret

»Ustaša« naučava, da uspjeh svakog valjanog rada ovisi o čovjeku i njegovom značaju. Zato:

a) odgaja u hrvatskom narodu čelikznačajeve, ljude časti i poštenja, ljude ponosa, te jake narodne i državne sviesti;

b) oplemenjuje dušu i srdce čistom i požrtvovnom ljubavlju prema svakom članu hrvatske narodne zajednice, a posebno prema onim, kojima je ljubav i pomoć najpotrebnija;

c) usadjuje u srdca svojih članova, pristaša i cielog naroda živ i jak osjećaj dužnosti i pravednosti;

d) budi i uzgaja u članovima, u pristašama Pokreta i u narodu životnu radost — da digne polet, da pojača snage, odpornost u naporima i uztrajnost u radu i borbi;

e) upoznaje svoje članove, pristaše i hrvatski narod s njegovom poviešću, starinama, zemljopisom, te narodnim blagom u pjesmi, običajima i nošnji.

§ 11. »Ustaša« je prosvjetni pokret

»Ustaša« cieni prosvjetu kao veliko dobro pojedinca i naroda. Zato:

a) nastoji, da obćom naobrazbom i stručnom spremom osposobi svoje članstvo i cio narod za napredak i životnu borbu;

b) drži redovita predavanja i tečajeve, prosvjetne i stručne, uredjuje knjižnice i čitaonice, izdaje novine, knjige, časopise i tiskopise, te pobija nepismenost;

c) njeguje glasbu i pjesmu, osobito narodnu, po svojim pjevačkim i glasbenim zborovima;

d) daje kazališne i slikokazne predstave.

§ 12. Ustrojstvo »Ustaše«

(1) Poglavnik je u smislu ustaškog ustava vrhovni vodja i zapovjednik »Ustaše« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta.

(2) Ustaški pokret u širem smislu obuhvaća:

a) Članstvo i pristaše;

b) Ustašku mladež mužku i žensku;

c) Ustašku vojnicu, koju sačinjavaju: 1. Stajaći djelatni zdrugovi; 2. Poglavnikovi tjelesni zdrugovi; 3. Prometni zdrugovi; 4. Hrvatsko oružničtvo; 5. Redarstvena straža; 6. Nadzorna služba; 7. Ustaška učilišta; 8. Ustaška priprema; 9. Stegovni i kazneni sud, te prema potrebi daljnje vojne postrojbe (t. 13. Ustava);

d) Glavni savez staliških i drugih postrojbi u smislu zakonske odredbe od 6. V. 1942.

(3) Članstvo i pristaše postrojavaju se, rade i vrše djelatnost prema propisima ovog propisnika, dočim za Ustašku vojnicu i za postrojbe staliških i drugih saveza postoje posebne zakonske odredbe i propisi.

(4) Ustaška vojnica čini sastavni dio oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske.

(5) Ustaški pokret u užem smislu, bez vojnice i bez postrojbi staliških i drugih saveza, sastoji se od:

a) mužkih članova — ustaša;

b) ženskih članova — ustaškinja (Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta);

c) mužkih i ženskih pristaša Pokreta;

d) ustaške mladeži mužke i ženske.

(6) Ustrojstvo, rad i djelovanje ustaške mladeži odredjuje se posebnim propisnikom, koji odobrava Postrojnik.

§ 13. Znak i pozdrav

(1) Mužki članovi Pokreta (ustaše) nose propisanu odoru i znak, koji predstavlja slovo »U«, u kojem se nalazi goruća bomba, a na bombi hrvatski grb.

(2) Ženski članovi Pokreta (članice Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta — ustaškinje) nose propisanu odoru i znak, koji predstavlja slovo »U«, u kojem se nalazi hrvatski grb, obavijen tropletom. Nošenje odore kod staškinja nije obvezatno.

(3) Pristaše i pristaškinje Pokreta nose isti znak kao i ustaše, odnosno ustaškinje, nu ne nose odore.

(4) Pozdrav je pojedinačan i skupan.

(5) Pojedinci se pozdravljaju tako, da dižu izpruženu desnu ruku do visine čela i glasno izgovaraju: »Spremni!«

(6) Kada pred skupinu članova ili pristaša dolazi nadredjeni dužnostnik Pokreta, tada ovaj uz izpruženu desnicu pozdravlja s riečima: »Za Poglavnika i dom!«, a skupina odgovara izpruženih desnica: »Spremni!«.

(7) Pojedinosti o pozdravljanju, znakovima i odorama u različitim prilikama odredit će se posebnim naputcima.

§ 14. Stvarna sredstva rada

(1) Stvarna sredstva Pokreta jesu:

1. članarina;
2. dobrovoljni prinosi;
3. prihodi od imovine;
4. ini prihodi.

(2) Članarinu je dužan plaćati svaki član i članica Pokreta. Visinu članarine odredjuje za cieli Pokret Postrojnik. Svu članarinu ubire tabor i šalje je Zapovjedničtvu blagajne GUS-a i to nakon izteka svakog mjeseca, a najkasnije do 10. u mjesecu.

(3) Pristaše Pokreta plaćaju mjesečno dobrovoljne prinose u stalnoj visini, koju sami odrede. Dobrovoljne prinose mogu plaćati i imućniji članovi Pokreta. Dobrovoljne prinose odašilje tabor istodobno s članarinom Zapovjedničtvu blagajne GUS-a.

(4) Najmanju visinu dobrovoljnog prinosa odredjuje Postrojnik.

(5) Prihode od priredaba šalje ustanova, koja ih je priredila Zapovjedničtvu blagajne GUS-a u visini 25 % čistog dobitka, prvom prilikom, kada šalje članarinu i dobrovoljne prinose. Ostalih 75 % zadržava dotična ustanova za pokriće vlastitih potreba.

(6) Imovinu Pokreta sačinjavaju sve nekretnine, pokretnine, gotov novac, vriednostni papiri i tražbine, te prihodi od tih vrsta imovine. Glavni ustaški stan jedini je i izključivi vlastnik sveukupne imovine Pokreta, bez obzira na to, gdje se ona nalazila.

(7) Imovina Pokreta može se odtudjiti ili obteretiti samo pismenom dozvolom Postrojnika.

(8) Postrojnik može prihode imovine prepustiti na uživanje pojedinim ustanovama Pokreta.

II. ČLANSTVO POKRETA

§ 15. Vrste članstva

Vrste članstva Pokreta, u užem smislu, označene su u § 12. ovog propisnika.

§ 16. Ustaše

Ustaše su svi mužki članovi Pokreta od navršene dvadeset i prve godine života dalje. Ustašom prije navršene dvadeset i prve godine života postaje osoba, koja je oženjena ili koja je upisana na sveučilište.

§ 17. Ustaškinje

(1) Ustaškinje (članice Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta) jesu sve članice Pokreta od navršene dvadeset i prve godine života dalje. Ustaškinjom prije navršene dvadeset i prve godine života postaje osoba, koja je udana ili koja je upisana na sveučilište.

(2) Posebne odredbe za ustaškinje sadržane su u §§ 76.—78. ovog propisnika.

§ 18. Pristaše

(1) Pristašom »Ustaše« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta može biti svaki Hrvat i Hrvatica s navršenom dvadeset i prvom godinom života, odnosno, ako su oženjeni ili udani ili upisani na sveučilište, i prije te dobi.

(2) Pristašom Pokreta može biti i svaka hrvatska ustanova, te pravna osoba.

§ 19. Ustaška mladež

(1) Ustaška mladež obuhvaća svu hrvatsku mladost, mužku i žensku, od navršene sedme do navršene dvadeset i prve godine života, ukoliko prije ne izstupi iz mladeži prema § 22. ovog propisnika.

(2) I mužka i ženska mladež dieli se na:

a) Ustašku uzdanicu, od navršene sedme do navršene jedanaeste godine života;

b) Ustaški junak, od navršene jedanaeste do navršene petnaeste godine života;

c) Ustašku Starčevićevu mladež, od navršene petnaeste do navršene dvadeset i prve godine života.

(3) Prielaz iz jedne dobne skupine u drugu, te prielaz iz Ustaške mladeži u ustaše, odnosno ustaškinje, obavlja se na svečan način u dan, kojega za cielu državu odredjuje Postrojnik.

(4) Od izabranih pripadnika Starčevićeve mužke i ženske ustaške mladeži, u dobi od navršene osamnaeste do navršene dvadeset i prve godine života, postrojavaju se »Ustaški jurišnici« i »Ustaške djevojke«.

(5) Na čelu ovih postrojbi stoje zapovjednici, za koje vriede iste dužnosti i ista prava, kao za zapovjednike dobnih skupina.

(6) Od pripadnika postrojbi svih dobnih skupina postrojava se radna služba ustaške mladeži.

(7) Na čelu sveukupne ustaške mladeži stoji upravni zapovjednik. On provodi sve odredbe Postrojnika, izvješćuje ga o radu mladeži, prima od njega naloge, upute i smjernice za daljnji rad, te mu podnosi priedloge.

III. POSTANAK I PRESTANAK ČLANSTVA I PRISTAŠTVA

§ 20. Tko može biti članom ili članicom?

Članom ili članicom »Ustaše« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta — (ustašom ili ustaškinjom) mogu postati duševno zdravi Hrvati i Hrvatice u životnoj dobi, odredjenoj u §§ 16. i 17. ovog propisnika, ako se nisu ničim ogriešili o probitke i čast hrvatskog naroda i domovine, te ako su ćudoredni i pošteni. Osim toga moraju biti:

a) podpuno pripravni izvršiti zadatke iz § 1. ovog propisnika;

b) spremni poslušati i izvršiti sve naloge, koje im budu izdali predpostavljeni;

c) spremni podpuno usvojiti ustaška načela, te po njima živjeti i raditi;

d) za vrieme pripravnog članstva točno upućeni u smisao ustaške prisege, u poviest, svrhu, bitne oznake i ustrojstvo Pokreta, te u uredbe ovog propisnika;

e) po odredjenom dužnostniku Pokreta proglašeni dostojnim, da budu primljeni u Pokret.

§ 21. Tko može postati pristašom?

Pristašama »Ustaše« — Hrvatskog oslobodilačkog pokreta — mogu postati Hrvati i Hrvatice u životnoj dobi, odredjenoj u § 18. ovog propisnika, koji žele svojoj domovini dobro, koji su ne samo podpuno odani sustavu vladavine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, nego su pripravni i djelotvorno podupirati ustaški pokret.

§ 22. Tko postaje članom Ustaške mladeži?

Članom Ustaške mladeži postaje svaki Hrvat i Hrvatica, kada navrši sedmu godinu života, a mjestni ih tabornik Ustaške mladeži pozove u tabor.

Članstvo u Ustaškoj mladeži prestaje:

a) smrću;

b) navršenom dvadeset i prvom godinom života;

c) s upisom u Ustašku vojnicu prije navršene dvadeset i prve godine života;

e) ženitbom ili udajom prije navršene dvadeset i prve godine života;

f) odstranjenjem iz redova Ustaške mladeži.

§ 23. Prijava u članstvo

(1) Tko želi postati članom (članicom) Pokreta treba:

1. prijaviti taborniku u svojem mjestu želju za pristup u Pokret;

2. savjestno i istinito izpuniti u četiri primjerka upisni list.

(2) Ako tabornik ne primi izjavu ili uzkrati upisne listove, može molitelj zatražiti pristup i izpuniti upisne listove kod logornika.

(3) Logornik će u tom slučaju zatražiti od tabornika pismeno obrazloženje njegova postupka.

(4) Protiv odluke logornika može se molitelj pritužiti stožerniku, koji odlučuje konačno, na temelju pismeno obrazloženog mišljenja logornika i tabornika.

(5) Tabornik može ovlastiti zbirnika, da prima izjave i da izdaje upisne listove. Izpunjene upisne listove predat će zbirnik najkasnije u roku od osam dana taborniku.

(6) I član Ustaške mladeži, kada navrši dvadeset i prvu godinu života, odnosno kada se prije toga upiše na sveučilište, odnosno kada se prije toga oženi ili uda, a želi pristupiti u članstvo Pokreta, mora preko svog dotadašnjeg tabornika u Ustaškoj mladeži zatražiti pristup u Pokret i izpuniti upisne listove.

(7) Jedan primjerak upisnog lista zadržat će tabor, a ostala će tri primjerka odaslati logoru, stožeru i Zapovjedničtvu ustaša GUS-a.

§ 24. Pripravno članstvo

(1) Ako podatci molitelja, sadržani u upisnim listovima, zadovoljavaju, izpitat će tabornik na shodan način njegov predživot, pa ako utvrdi, da je molitelj dostojan, doniet će odluku, da molitelja prima za p r i p r a v n o g člana. Tabornik će ovu odluku donieti redovito u roku od 15 dana, a iznimno — ako to nije moguće — u roku od 30 dana, nakon dana, kada je primio propisno izpunjene listove.

(2) Pripravno članstvo traje najmanje tri, a najviše šest mjeseci.

(3) Za vrieme trajanja pripravnog članstva, dužan je pripravnik proučiti ustav i načela Pokreta, poviest i svrhu Pokreta, prava i dužnosti članova, te svojim životom i radom pokazati, da je sviestan svoje dužnosti i dostojan častne službe hrvatskom narodu u ustaškom pokretu.

(4) Tko nije primljen za redovitog člana niti unutar roka od šest mjeseci pripravnog članstva, prestaje biti pripravnim članom.

(5) Bivši pripravnik može ponovno zamoliti primitak u članstvo tek nakon pol godine, računajući od dana, kada je prestao biti pripravnim članom. Molba se može ponoviti samo jedanput.

(6) Pripravni član ima sve dužnosti redovitog člana, a nema prava redovitog člana i ne polaže prisegu.

(7) Ako tabornik najkasnije osam dana prije izminuća pripravničkog roka od 6 mjeseci ne proglasi pripravnika članom, može pripravnik preko tabornika i logornika zatražiti od stožernika, da on o tome donese odluku. Stožernik mora donieti tu odluku najkasnije za trideset dana, računajući od dana, kada je primio pritužbu pripravnika.

(8) Protiv odluke stožernika, kojom se pripravniku uzkraćuje primitak u članstvo, pristoji potonjem pravo, da preko stožernika podnese pismene prigovore, o kojima će konačno rješenje donieti Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

(9) Bivši pripadnik Ustaške mladeži ne mora proći pripravnički rok, ako izvješće njegova dotadašnjeg tabornika u Ustaškoj mladeži to preporuči.

§ 25. Redovito članstvo

(1) Ako pripravnik za vrieme od najmanje tri, a najviše šest mjeseci, udovolji svim zahtjevima, koje Pokret stavlja na svoje članstvo, tada postaje sposobnim za r e d o v i t o g člana.

(2) Dužnostnik tabora, redovito dužnostnik za promičbu, utvrdjuje sposobnost pripravnog člana, te pod svojom odgovornošću izjavljuje taborniku, da je isti stekao potrebno znanje o Pokretu (§ 24. ovog propisnika), da je redovito i savjestno izpunjavao sve dužnosti, koje ovaj propisnik odredjuje članovima, te da je dostojnog, častnog i ćudorednog života.

(3) Dužnostnici ustaških postrojbi, koji imaju primati nove članove u ustaški pokret, moraju držati u vidu, da članovima Pokreta na području ciele Nezavisne Države Hrvatske mogu postati samo oni Hrvati i Hrvatice, koji su sposobni, da u najvećoj mjeri mogu udovoljavati svim dužnostima i da to moraju biti upravo odabrani, jer je mnogo bolje imati manji broj članova, koji podpuno izvršuju dužnosti, nego li mnogo članova bez prave stege i bez pravog ustaškog života i rada.

(4) Ni u jednom slučaju ne smiju dužnostnici u svojem području začlanjivati skupine i svakoga, tko to zatraži, te tako preuzeti u članstvo mnoštvo osoba bez stege i bez ustaškog duha, jer bi time prestala svrha postrojbe.

(5) Nakon što je tabornik pripravnog člana proglasio dostojnim za primitak u članstvo, zatražit će tabornik od nadležnog stožera, da osposobljenom članu izpostavi izkaznicu.

(6) Izkaznica mora sadržavati: snimku člana, upisni broj imenika kod stožera, ime i prezime člana, njegovo zanimanje, dan, mjesec i godinu rodjenja, dan upisa u Pokret, ime tabora, logora i stožera.

(7) Izkaznicu podpisuje član i stožernik, a na njoj mora biti žig stožera.

(8) Postrojnik može poništiti primitak u članstvo bez navoda razloga, o čem će obaviestiti stožernika, a ovaj logor i tabor dotičnog člana.

(9) Nakon što je član primljen, polaže pismeno i ustmeno prisegu.

§ 26. Dužnosti člana

(1) Obće dužnosti člana Pokreta jesu:

1. poznavati posve točno ustaška načela;

2. poznavati točno ustaški ustav;

3. poznavati točno ovaj propisnik;

4. upoznati poviest hrvatskog naroda;

5. poznavati državnopravno, političko i upravno ustrojstvo Nezavisne Države Hrvatske, te njezin zemljopis;

6. poznavati prirodno bogatstvo hrvatske zemlje.

(2) položiti ustašku prisegu pismeno i ustmeno;

2. neizbježivo izvršiti svaki rad, nalog i odredbu nadredjenih ustanova i dužnostnika Pokreta u skladu s ustavom i načelima Pokreta, odredbama ovog propisnika i sa zakonima Nezavisne Države Hrvatske;

3. postupati i raditi sa sviešću odgovornosti prema Poglavniku, Pokretu, hrvatskom narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj;

4. živjeti ozbiljno i triezno, te biti u najvećoj mjeri požrtvovan i nesebičan u radu za Nezavisnu Državu Hrvatsku, Poglavnika i narod;

5. najstrože čuvati svaku službenu tajnu, te najsavjestnije paziti na povjereno mu ustaško dobro;

6. pomno čuvati čistoću ustaške borbe i nikada se u borbi i radu ne ogriešiti o tudji nevini život ili o tudje dobro;

7. nikada ne zlorabiti oružje, odoru i položaj za udovoljenje vlastitim hirovima, užitcima ili probitcima bilo koje vrste, niti zlorabeći položaj klevetati, nanositi nepravdu i uvredu bilo na koji način, a napose ne lažnim ili lakoumnim prijavama;

8. štititi svagdje i u svakoj prilici slabe, nemoćne, starce i starice, nezaštićene i nevino progonjene, a posebno udovice, žene i djecu;

9. poštivati i bezuvjetno čuvati čast, poštenje, ćudoredne osjećaje i vjersko uvjerenje svoje i tudje;

10. nikada ne upotrebljavati nepristojne izraze, psovku ili kletvu, te i na taj način čuvati i podizati tisućgodišnju uljudbu hrvatskog naroda;

11. ne družiti se s osobama sumnjivih ćudorednih svojstava i ne posjećivati mjesta i ustanove na lošem glasu, ne kartati se za novac ili piće, i ne igrati igre na sreću;

12. medjusobno njegovati pravo i čisto drugarstvo i družtvenost, medjusobno se u dobru pomagati, a u nevolji ne ostavljati;

13. biti prema svakome učtiv i susretljiv i ne uzkraćivati nikome pomoći u pravednoj stvari;

14. pratiti život i rad državnih i samoupravnih činovnika i namještenika i naroda uobće, te možebitne protuzakonitosti i protupropisnosti prijaviti pismeno prvom nadredjenom dužnostniku Pokreta i Glavnom ustaškom stanu — Zapovjedničtvu Postrojnika. U prijavi se mora navesti savjestno i okolnostno sve, što osvjetljuje dotični slučaj;

15. savjestno polaziti sve radne sastanke tabora, odnosno zbira i sudjelovati na svim priredbama tabora i Pokreta;

16. plaćati redovito odredjenu članarinu.

(3) Sve dužnosti člana ustaškog pokreta jesu obvezatne.

§ 27. Prava člana

Član ima pravo:

1. nositi znak i odoru Pokreta na propisani način;

2. sudjelovati u sveukupnom radu Pokreta, te kod svečanosti i priredaba;

3. vršiti i izvršiti posebne dužnosti u Pokretu točno prema nalozima viših ustanova ili dužnostnika Pokreta;

4. prvenstveno dobiti namještenje u državnoj ili samoupravnoj službi, ako za njih ima zakonom propisane uvjete, te prvenstvo kod dodjeljivanja državnih zemljišta i inih pogodnosti;

5. odslužiti vojničku dužnost u Ustaškoj vojnici.

§ 28. Prestanak članstva

(1) Članstvo u Pokretu prestaje:

a) smrću;

b) odpustom;

c) izključenjem odnosno odstranjenjem.

(2) Odpust ili izključenje odnosno odstranjenje izriču Ustaški stožerni stegovni sudovi, odnosno Stegovni sud GUS-a prema odredbama o stegovnim sudovima Pokreta.

§ 29. Prisega

(1) Ustaška prisega je važan i svečan obred u životu svakog ustaše, jer se ustaša prisegom obvezuje na život i smrt svojem Poglavniku, hrvatskom narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, da će izvršiti dužnosti, na koje prisega glasi.

(2) Polaganje prisege obavlja se u taboru na svečan način, u zatvorenim prostorijama ili na otvorenom, pred tabornikom ili možebitnim prisutnim višim dužnostnikom Pokreta.

(3) Mjesto, na kojem će se prisega obaviti, ima biti ukrašeno stiegom Pokreta, državnom zastavom i slikom Poglavnika.

(4) Svečanost počinje pjevanjem ili sviranjem državne i ustaške himne, nakon čega će pobočnik za promičbu podnieti najvišem prisutnom dužnostniku prijavak.

Pobočnik: »Taborniče, imamo pripravnika, koji žele položiti prisegu, da bi time potvrdili svoju spremnost na borbu, vjernost i sve žrtve — pa i žrtvu života — za Poglavnika i za dom.«

Tabornik: »A jesu li dostojni častne ustaške službe Poglavniku, hrvatskom narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj?«

Pobočnik: »Dostojni su!«

Tabornik: »Da li su vjerni narodu svojem hrvatskom?«

Pobočnik: »Jesu, i to žele ostati!«

Tabornik: »Jesu li to čestiti ljudi, pravi značajevi, ljudi časti, poštenja i ćudorednog života?«

Pobočnik: »Takvi jesu!«

Tabornik: »Znadu li, da ih u Pokretu čeka neprestani rad, borba i žrtva?«

Pobočnik: »Znadu i pripravni su na to!«

Tabornik: »Jesu li spremni, poput drevnih junaka i vitezova hrvatskih, dati i svoj život — najveće dobro svoje — za Poglavnika i Nezavisnu Državu Hrvatsku?«

Pobočnik: »Spremni su!«

Tabornik: »U ime Božje, neka pristupe!«

(5) Pobočnik tada čita imena pripravnika, koji će položiti prisegu, a ovi na poziv pojedinačno odgovaraju: »Spreman!« i pristupaju bliže. Nadredjeni dužnostnik, odnosno tabornik, drži im kraći govor o značenju prisege i razlaže im, da pristupom u Pokret prestaju živjeti za sebe, da od ovog časa njihov život treba biti posvećen radu, borbi, žrtvi i poslušnosti, te ih na koncu pita: »Jeste li spremni?«, a pripravnici jednoglasno odgovaraju »Spremni!«

(6) Tada nadredjeni dužnostnik, odnosno tabornik, čita obrazac prisege, a pripravnici ponavljaju za njim.

(7) Obrazac prisege glasi:

»Zaklinjem se Bogom Svemogućim — i svime što mi je sveto — da ću se držati ustaških načela — i pokoravati propisima — te bezuvjetno izvršavati sve naloge Poglavnika — da ću svaku povjerenu mi tajnu najstrože čuvati — i nikada nikome ništa odati.

Zaklinjem se — da ću u ustaškim redovima — na kopnu, moru i u zraku — izvojevanu hrvatsku državnu samostalnost — i hrvatsku narodnu slobodu — čuvati i braniti.

Ako se ogriešim o ovu prisegu — sviestan si svoje odgovornosti — za svaki svoj čin i propust — i prožet osvjedočenjem dužnosti — ima me po ustaškim propisima — stići kazna smrti.

Tako mi Bog pomogao — Amen!«

(8) Prisega se polaže pred razpelom, odnosno Kur'anom, i dvjema sviećama, izpred kojih leže bodež i samokres.

(9) Prisega se polaže i pismeno. Pismenu prisegu podpisuju član, koji je položio prisegu, a svojim je podpisom potvrdjuju dužnostnik, pred kojim se prisega polaže, i dvojica svjedoka. Pismena prisega pohranjuje se u logoru.

§ 30. Pristaše

(1) »Ustaša« stavlja na svoje članove težke zahtjeve i nameće im velike dužnosti. Oni, kojima su dužnosti redovitog člana »Ustaše« pretežke, a ipak žele na vidljiv način pokazati, da pristaju uz Pokret, da odobravaju načela Pokreta, njegov rad i ciljeve, mogu postati p r i s t a š a m a Pokreta.

(2) Tko želi postati pristašom Pokreta, prijavit će se zbirniku ili taborniku svojega mjesta i zamolit će, da bude primljen medju pristaše.

(3) Odluku o primitku pristaše donosi tabornik, te o tom izvješćuje stožernika, koji izpostavlja izkaznicu i preko logora je dostavlja taborniku, a tabornik je uručuje pristaši.

(4) Pristaša »Ustaše« mora stvarno i duhovno pomagati ustašku postrojbu, na području koje boravi, te ustaški pokret uobće.

(5) Pristaša ima pravo nositi znak Pokreta (§ 13.), posjećivati prostorije, priredbe, proslave i svečanosti tabora i Pokreta, te se služiti čitaonicom i knjižnicom svog tabora.

(6) Pristaštvo prestaje:

a) smrću (prestankom ustanove, odnosno pravne osobe);

b) prielazom u članstvo;

c) brisanjem;

d) izstupom.

(7) Pristašu može, kod primanja u članstvo (ustaše), stožernik osloboditi pripravničkog roka, na temelju pismeno obrazloženog priedloga tabornika.

(8) Izstupiti može pristaša tako, da taborniku prijavi svoj izstup, a tabornik će preko logora obaviestiti o tom stožer. Pristaša istodobno vraća taborniku izkaznicu i znak dostavlja tabornik preko logora stožeru.

(9) Pristašu briše iz popisa stožernik na priedlog tabornika ili izravnom odlukom, ako se pristaša ogrieši o ustaška načela, o ustav ili ako svojim ponašanjem povriedi ugled ustaškog imena, znaka ili rada.

(10) Pristaša prigodom pristupa podpisuje izjavu, koja glasi:

»Obvezujem se častnom riečju, da ću u životu provoditi ustaška načela, pomagati i promicati zadaću ustaškog pokreta.

Dajem častnu rieč, da ću čuvati čast ustaškog imena i znaka.

Obećajem vjernost Poglavniku, hrvatskom narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj u svakoj prilici i pod svim okolnostima.«

(11) Izjavu podpisuje i tabornik kao svjedok. Izjava se pohranjuje u logoru.

§ 31. Ustaška priprema

(1) Unutar Ustaškog pokreta od članstva i pristaša, sposobnih za vojnu službu, postrojavaju se, na području pojedinih stožera, postrojbe Ustaške pripreme.

(2) Svrha je Ustaške pripreme:

1. da na području stožera može, za slučaj potrebe, izstupiti na obranu pučanstva, njegova života i imovine, te uzpostaviti poremećeni javni red i mir;

2. da se iz nje uzmognu novačiti vojnici za Ustašku vojnicu i Poglavnikov tjelesni zdrug.

(3) Oko prikupljanja članova i pristaša u Ustašku pripremu vodi brigu stožernik, koji se brine za obću i ideoložku naobrazbu pripadnika Ustaške pripreme, dočim za vojničku naobrazbu, za vježbu u oružju i za vojnu upotrebu Ustaške pripreme u području stožera ili izvan njega, brine se i njom u vojničkom pogledu zapovieda Glavni stožer Ustaške vojnice.

(4) Stegovno podpadaju pripadnici Ustaške pripreme pod stegovne propise ustaškog pokreta u užem smislu rieči, odnosno pod stegovne propise Ustaške vojnice, prema tome, u čijem području rada počinje stegovni prestupak.

(5) Potanje odredbe o Ustaškoj pripremi sadržava propisnik o Ustaškoj vojnici.

IV. USTROJSTVO POKRETA

§ 32. Način rada

(1) Da se bolje ostvari zadaća Pokreta u svim njegovim dielovima i u svim krajevima Nezavisne Države Hrvatske, postrojavaju se članovi u mjestne radne skupine (zbirove i tabore), ove skupine u kotarske i županjske ustanove (logore i stožere), a sve njih obuhvaća vrhovna uprava i vodstvo Pokreta za cielu državu pod nazivom: GLAVNI USTAŠKI STAN (GUS).

(2) Radne skupine i sve ustanove Pokreta djeluju prema odredbama ovog propisnika i prema posebnim odredbama, koje se odnose samo na njih, te prema nalozima i uputama Postrojnika, odnosno mjerodavnih zapovjedničtava GUS-a.

§ 33. Ustrojstvene ustanove

Ustrojstvene ustanove Pokreta jesu:

A) TABOR,

B) LOGOR,

C) STOŽER,

D) GLAVNI USTAŠKI STAN.

A) TABOR

§ 34. Značenje, ime i žig tabora

(1) Tabor je t e m e l j n a r a d n a ustanova Pokreta i prva nadredjena ustanova zbirovima.

(2) Tabor obuhvaća područje jedne upravne občine.

(3) U tabor se učlanjuju pripadnici upravne občine i to posebno mužki (tabor ustaša), a posebno ženske (tabor ustaškinja).

(4) Tabor se osniva po odobrenju Postrojnika, a na priedlog logornika ili stožernika, kad se u jednoj upravnoj občini prijavi najmanje pet osoba, koje žele stupiti u Pokret. Postrojnik može i bez takvog priedloga dužnostnika osnivati tabore svojom izravnom odlukom, izviestivši o tom taboru nadredjeni stožer i logor.

(5) Postrojnik može u pojedinim upravnim občinama imenovati tabornike, iako se u dotičnoj občini još nitko nije prijavio za pristup u Pokret. U takvom slučaju dužnost je tabornika, da prikupi dovoljan broj članova za rad tabora.

(6) U gradovima se može osnovati i više tabora, uz predhodno odobrenje Postrojnika, a na priedlog logornika ili stožernika, odnosno izravnom odlukom Postrojnika. Više tabora u gradu označuju se rednim brojem prema redosliedu njihova osnutka.

(7) Tabor nosi ime svojeg sjedišta.

(8) Žig je tabora okrugao. U sredini se žiga nalazi ustaški znak, oko njega, u gornjem dielu rieči: »Ustaša« — Hrvatski oslobodilački pokret ,a u donjem dielu tabor i njegovo ime (na pr. Tabor Šestine).

(9) Veličinu žiga propisuje za sve tabore Postrojnik.

§ 35. Ustrojstvo tabora

Tabor sačinjavaju:
1. Tabornik,
2. Taborska uprava,
3. Taborsko vieće ,
4. Taborski skup.

§ 36. Tabornik

(1) Tabornik vodi i upravlja cielim radom tabora. On je odgovoran za rad i stegu u taboru, za izpravnu primjenu ustaških načela, za točno i savjestno izvršavanje svih odredaba ovog propisnika i naloga nadredjenih dužnostnika Pokreta. Posebno je odgovoran za rad svih dužnostnika tabora, zbirnika, te njihovih pobočnika.

(2) Tabornik izdaje sve naloge, potrebne za uspješno ostvarenje zadaće Pokreta, u skladu s ustavom i načelima Pokreta, s odredbama ovog propisnika i s nalozima nadredjenih dužnostnika.

(3) Tabornik podpisuje sve dopise tabora uz dužnostnika, koji iz svojeg područja rada šalje dopis ili izvješće .

(4) Tabornik prima od sela priedloge za imenovanje zbirnika i zbirnih pobočnika, te ih sa svojim popratnim mišljenjem dostavlja preko logora stožerniku na odluku

(5) Tabornik zastupa Pokret pred mjestnim oblastima i pred javnošću.

(6) Tabornik može u sjedištu svog tabora vršiti i dužnosti zbirnika.

(7) Tabornika predlaže logornik preko stožera, a imenuje ga i razrješuje Postrojnik. On može tabornika izravno imenovati, obaviestivši o tome stožer i logor.

(8) Postrojnik imenuje tabornika predhodno samo p r i v r e m e n o, najmanje na tri, a najviše na šest mjeseci, ukoliko se ne radi o taborniku, koji je svoj pokusni rok već prošao u kojem drugom taboru. Ako privremeni tabornik kroz navedeno vrieme udovolji svim zahtjevima, koje Pokret postavlja na tabornika, i ako se pokaže sposobnim i dostojnim, potvrdjuje ga Postrojnik konačno tabornikom, te o tome obavješćuje stožer i logor.

(9) Ako tabornik kroz tri, odnosno kroz šest mjeseci ,ne zadovolji, Postrojnik će ga razriešiti dužnosti i postaviti novog tabornika.

§ 37. Taborska uprava

(1) Taborsku upravu sačinjavaju: tabornik, taborski pobočnik i tabornik Ustaške mužke mladeži.

(2) Taborskih pobočnika imade najviše šest. Oni su:
1. pobočnik za upravu,
2. pobočnik za Ustašku pripremu,
3. pobočnik za gospodarstvo,
4. pobočnik za nadzor,
5. pobočnik za promičbu,
6. pobočnik za prosvjetu i uljudbu.

Počastnih pobočnika (bez odredjene dužnosti) ne može biti.

(3) Taborske pobočnike predlaže logornik preko stožera, saslušavši prije toga mišljenje tabornika. Taborske pobočnike imenuje i razješuje Postrojnik, koji ih može imenovati i razriešiti dužnosti i izravno, obaviestivši o tome stožer i logor.

(4) Ako je potrebno, jedan taborski dužnostnik može vršiti više dužnosti u taboru.

(5) Taborski pobočnici mogu u sjedištu svojeg tabora vršiti i dužnosti zbirnih pobočnika.

(6) I taborski se pobočnici imenuju predhodno privremeno, a tek kasnije konačno na način i pod uvjetima navedenim u § 36. odj. 8. i 9. propisnika.

(7) Tabornik Ustaške mužke mladeži ulazi u taborsku upravu radi uskladjenja rada izmedju Ustaške mužke mladeži i ustaša.

§ 38. Dužnosti taborske uprave

(1) Članovi taborske uprave pomažu taborniku u vodjenju tabora, svaki u svom djelokrugu.

(2) Taborsku upravu dužan je tabornik sazivati na redovite sjednice najmanje svakih četrnaest dana (dvaput mjesečno), a može je sazvati i češće, kad god je to potrebno.

(3) Tabornik izvješćuje taborsku upravu o radu tabora od prošle radne sjednice, iznosi nacrt budućeg rada, daje naloge i upute, prima izvješća svih članova taborske uprave, te saslušava njihove želje i priedloge.

(4) Tabornik može donieti i provesti odluke i protiv mišljenja i priedloga taborske uprave.

(5) Da nadredjene ustanove Pokreta mogu pratiti rad taborske uprave, vodi se o radnim sjednicama taborske uprave zapisnik. U zapisniku treba navesti dan i mjesto sjednice, imena prisutnih dužnostnika, tok sjednice, uključivši izvješća i priedloge tabornika i taborskih pobočnika. Zapisnik podpisuju tabornik i pobočnik za upravu, a u njihovoj odsutnosti dvojica dužnostnika. Priepis zapisnika dostavlja pobočnik za upravu logoru najduže za pet dana od dana održanja radne sjednice. Logor, uz možebitne potrebne opazke dostavlja primljeni priepis zapisnika u jednakom roku stožeru.

(6) Ako tabornik u odredjenom roku ne sazove radnu sjednicu taborske uprave, sazvat će je nakon tri dana taborski pobočnik za upravu i o sazivu sjednice odmah obaviestiti logor.

§ 39. Dužnosti taborskih pobočnika

1. Pobočnik za upravu :

a) zamjenjuje tabornika, kada je ovaj odsutan ili zapriečen;

b) vodi tabor s pravima i dužnostima tabornika, ako je i dok je mjesto tabornika nepopunjeno;

c) vodi u knjizi zapisnika zapisnike radnih sastanaka tabora, radnih sjednica taborske uprave, taborskog vieća i taborskog skupa;

d) čuva pismohranu tabora, vodi upisnik, popis članova i pristaša tabora, te vrši nadzor nad njihovim dolazkom na radne sastanke tabora;

e) dopisuje se s nadredjenim ustanovama Pokreta i s drugim ustanovama i pojedincima u stvarima Pokreta;

f) sastavlja potrebna izvješća, prikuplja i dostavlja preko logora i stožera Zapovjedničtvu Postrojnika podatke o družtvovnim prilikama občine, odnosno taborskog područja, te prikuplja potrebne brojitbene podatke;

g) šalje godišnje četiri puta, i to iztekom svakog tromjesečja, preko logora i stožera, Zapovjedničtvu ustaša GUS-a izpunjenu »Pregledniču«.

U »Pregledničuc« unaša podatke o radu tabora i njegovu stanju, o broju članova i pristaša i t. d., prema tiskanici, koju taboru dostavlja Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

»Pregledničuc« mora poslati u roku od petnaest dana po izteku svakog tromjesečja.

2. Pobočnik za Ustašku pripremu:

a) po uputama i nalozima stožernika brine se za postrojavanje članova i pristaša u Ustašku pripremu, te obavlja sve poslove, koji su Ustaškom pripremom u svezi;

b) čuva oružje i odore tabora, vodi o njima knjige, te odgovara za njihovo uredno uzdržavanje i broj;

c) nadzire rad tjelovježbenih, športskih i planinarskih odjela tabora, te odgovara za rad njihovih pročelnika.

3. Pobočnik za gospodarstvo:

a) vodi blagajnički dnevnik, sve novčane knjige tabora i imovnik, ubire članarinu od članova i prinose od pristaša Pokreta, zatim ubire prihode od priredaba, odnosno nekretnina Pokreta, te ih obračunava sa Zapovjedničtvom blagajne GUS-a, dostavljajući novac izravno, a obračune preko logora i stožera;

b) vodi brigu o imovini tabora, prikuplja podatke o gospodarskim prilikama na području tabora, te podnosi o tome izvješća i stavlja potrebne priedloge preko logora i stožera Zapovjedničtvu blagajne GUS-a.;

c) upravlja čitaonicom i prostorijama tabora;

d) vrši sve izplate tabora uz predhodno odobrenje tabornika i uz propisne potvrde o svakom — i najmanjem — izdatku, te izdaje propisne potvrde za svaki — i najmanji — primitak;

e) odgovara osobno za svaki manjak u gotovini, vriednostnim papirima i imovini tabora;

f) sastavlja godišnji proračun tabora i šalje ga na odobrenje, preko logora i stožera, Zapovjedničtvu blagajne GUS-a.

Pobočnik za gospodarstvo može uz odobrenje tabornika izplatiti od prihoda vlastitih priredaba najviše 3000 Kuna. Izdatke od 3.000—5.000 Kuna može izvršiti jedino uz predhodno odobrenje logora, a od 5.000 do 10.000 Kuna jedino uz predhodno odobrenje stožera, koje traži preko logora. U osobito žurnim i važnim slučajevima može izvršiti izplatu od 3.000—10.000 Kuna bez predhodnog odobrenja logora odnosno stožera, nu u takvom slučaju treba istoga dana obrazložiti takvu izplatu, te zamoliti od logora odnosno stožera naknadno odobrenje.

Izplate preko 10.000 Kuna mogu se izvršiti jedino uz predhodno odobrenje Zapovjedničtva blagajne GUS-a.

4. Pobočnik za nadzor:

a) nadzire cjelokupno poslovanje i rad tabora što češće, a najmanje četiri puta godišnje;

b) blagajnu i imovinu tabora pregledava svaki mjesec najmanje jedanput, te o svom nalazu izvješćuje tabornika;

c) nadzire i rad svih dužnostnika tabora i zbirova.

5. Pobočnik za promičbu:

a) brine se, da se na cielom području tabora proširi, kupuje i čita što više ustaškog tiska, kao dnevnika, tjednika, mjesečnika, tiskopisa i knjiga;

b) priprema javne priredbe tabora, kao narodne skupove, sastanke, predavanja, kazalištne i slikokazne priredbe, zabavne priredbe i odgovara za ozbiljnost i dostojanstvo svih priredaba tabora (kod zabavnih priredaba posebno je odgovoran za njihovu trieznost);

c) nastoji, da svatko na području tabora bude pravilno upućen u svrhu i zadaću Pokreta, novi družtvovni poredak, u obće prilike u domovini i izvan nje, te pobija protivničku promičbu;

d) posebno se brine za članove pripravnike, upućuje ih i upoznaje s ustavom i načelima Pokreta, s poviešću Pokreta i ovim propisnikom, te odgovara za dovoljno znanje pripravnika, kada ih predloži taborniku za primitak u redovite članove;

e) osobito nastoji, da svi iz područja njegova tabora djelatno sudjeluju na obrani probitaka Nezavisne Države Hrvatske, te prati i preko logora i stožera šalje izvješća Zapovjedničtvu ustaša GUS-a o političkim prilikama u svojoj občini, odnosno u taborskom području;

f) brine se za dnevni red radnih sastanaka tabora, posebno za predavanja i predavače na tim sastancima.

6. Pobočnik za prosvjetu i uljudbu:

a) vrši potreban nadzor nad pjevačkim, glasbenim, šahovskim i kazališnim odjelima tabora, te odgovara za rad njihovih pročelnika;

b) brine se za potrebštine tih odjela nabavljajući im priručne knjige, dobre igrokaze, pjesme, glasbala i ostale potrebštine, te vodi knjižnicu i popis knjiga tabora;

c) posebno se brine, da sve priredbe ovih odjela budu uviek na visini, dostojnoj velike zadaće Pokreta, a osobito da kazalištni igrokazi ne vriedjaju čast i ugled Pokreta, ćudoredne osjećaje, te svetost domovine, braka i obitelji;

d) šalje iz svog djelokruga rada, preko logora i stožera, potrebne priedloge Zapovjedničtvu ustaša GUS-a.

7. Tabornik Ustaške mužke mladeži izvješćuje na sjednicama taborske uprave o radu mladeži, te po uputama tabornika vodi uzkladjuje rad Ustaške mužke mladeži s radom ustaša.

§ 40. Taborsko vieće, njegov rad i dužnosti:

(1) Taborsko vieće sačinjavaju: taborska uprava i zbirnici ustaša i Ustaške mladeži s područja tabora.

(2) Ako je koji od zbirnika zapriečen ili odsutan, tada ga zamjenjuje na radnim sjednicama taborskog vieća prvenstveno zbirni pobočnik za upravu; ukoliko je i ovaj zapriečen ili odsutan, tada ga u taborskom vieću zamjenjuje zbirni pobočnik za Ustašku pripremu.

(3) Na taborskom vieću iznašaju svi članovi vieća svoja izvješća o radu, podnose priedloge za daljnji rad, ustanovljuju nedostatke u dosadašnjem radu i utvrdjuju način i putove, kako će im se u buduće izbjeći, te konačno primaju od tabornika naloge i upute za daljnji rad.

(4) Taborsko vieće posebno razpravlja i vodi brigu o svim većim priredbama tabora, o što jačem proširenju ustaške misli i Pokreta na području tabora, te o što boljem stvarnom pobcljašanju i napredku tabora.

(5) O radnim sjednicama taborskog vieća vodi se zapisnik, u koji se unosi kratak sadržaj izvješća svih dužnostnika, njihovi priedlozi i mišljenja. Priepis toga zapisnika treba u roku od pet dana nakon dana održanja taborskog vieća dostaviti preko logora stožeru. Zapisnik vodi i dostavlja ga u priepisu pobočnik za upravu.

(6) Taborsko vieće sastaje se najmanje jedanput mjesečno. Saziva ga, vodi i zaključuje tabornik. Ako to ovaj ne učini, sazvat će ga tri dana po izteklom roku i voditi pobočnik za upravu, te o sazivu odmah preko logora obaviestiti stožer.

§ 41. Taborski skup, njegov rad i dužnosti

(1) Taborski skup sačinjavaju: svi dužnostnici tabora i zbira, te svi članovi tabora.

(2) Taborski se skup sastaje jedanput godišnje, redotito tokom mjeseca siečnja. Saziva ga, vodi i zaključuje tabornik.

(3) Na taborskom skupu izvješćuju taborski dužnostnici i tabornik o radu u prošloj godini, koja se poklapa s gradjanskom godinom. Izvješća podnose taborski dužnostnici onim redom, kako su navedeni u § 37., a tabornik posljednji. Izvješća moraju biti napisana.

(4) Članovi tabora razpravljaju o podnesenim izvješćima, stavljaju na njih svoje primjetbe, podnose priedloge za što uspješniji rad tabora i traže potrebna razjašnjenja u svezi s podnesenim izvješćima.

(5) O izvješćima taborskih dužnostnika se ne glasa, kao što uobće nema glasanja, niti biranja dužnostnika. Član tabora može, medjutim, izraziti svoje mišljenje, da rad pojedinog dužnostnika ili tabornika ne zadovoljava i to treba, zajedno s njegovim obrazloženjem, unieti u zapisnik taborskog skupa. U zapisnik moraju uobće ući, uz kratak sadržaj izvješća taborskih dužnostnika i tabornika, svi stvarni priedlozi i mišljenja, koja iznose članovi tabora. Priepise ovog zapisnika dostavlja se stožeru i Zapovjedničtvu ustaša GUS-a i to u roku od pet dana nakon održanja taborskog skupa.

(6) Taborski skup saziva tabornik, najmanje osam dana prije nego će se održati, oglasom izvješenim u prostorijama tabora ili na drugi uobičajeni način, te istodobno o sazivu obavješćuje logor, stožer i Zapovjedničtvo ustaša GUS-a izravno.

(7) Prije nego taborski skup odpočne s radom, održat će se smotra svih postrojbi taborskog područja pred izaslanim nadredjenim dužnostnikom Pokreta.

(8) Ako tabornik do konca mjeseca siečnja ne sazove taborski skup, sazvat će ga pobočnik za upravu, tri dana po izteku mjeseca siečnja, te o sazivu odmah preko logora i stožera obaviestiti Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

§ 42. Rad s članovima tabora

(11) Rad s članovima tabora vrši se na radnim sastancima, koji se održavaju najmanje jedanput na mjesec u odredjeni dan i sat, ali nikada u gostionici.

(2) Radne sastanke tabora vodi i zaključuje tabornik (a radne sastanke zbirova, zbirnik).

(3) Tabornik otvara radni sastanak, nakon čega pobočnik za promičbu objavljuje dnevni red sastanka, po kojemu će se rad sastanka odvijati. Na početku i završetku sastanka pjeva se ustaška himna ili koja druga ustaška odnosno rodoljubna pjesma.

(4) Tabori u seoskim upravnim obćinama drže ove radne sastanke odjelito po zbirovima, a svi zbirovi sastaju se zajedno svaki četvrti mjesec na skupni radni sastanak u sjedištu tabora. Ako je to moguće, imadu se ovi skupni sastanci držati svaki put u sjedištu drugog zbira.

(5) Na radnim sastancima tabora čitaju se i tumače ustav i načela Pokreta, odredbe ovog propisnika, okružnice i nalozi nadredjenih ustanova Pokreta, drže se ili čitaju predavanja prema dobivenim uputama, razpravlja se o potrebama dotičnog sela ili grada i to o političkim, upravnim, prosvjetnim i gospodarskim potrebama, zatim o potrebama Pokreta i onjegovoj djelatnosti u selu ili gradu, te se predlažu načini za ostvarivanje svrhe Pokreta.

(6) Stvarne priedloge i mišljenja, iznesena na radnom sastanku, treba unieti u zapisnik.

(7) Ako u taboru ima članova, koji pokazuju smisao i volju za glasbu, pjevanje, kazalište, šah, šport, laku atletiku, planinarenje i t. d., tada se mogu unutar tabora osnovati odgovarajući odjeli. Na čelu takvih odjela stoji pročelnik, kojega imenuje tabornik na priedlog članova. Takav pročelnik nije član taborske uprave, a podredjen je izravno odgovarajućem pobočniku tabora. Rad ovih odjela odvijat će se prema uputama Zapovjedničtva ustaša GUS-a, koje će za ovakve odjele donieti prema potrebi poseban propisnik.

§ 43. Zbir

(1) U pojedinom taboru osnivaju se zbirovi.

(2) U seoskim taborima zbir obuhvaća područje sela, a u gradskim taborima zbir obuhvaća pojedine gradske dielove taborskog područja.

(3) Veća ili razsijana sela mogu imati i po više zbirova.

(4) Stožernik osniva zbir, imenuje i razrješuje zbirnike i zbirne pobočnike na priedlog, koji selo preko tabornika, a tabornik preko logora podnosi stožeru.

(5) Stožernik odmah obavješćuje Zapovjedničtvo ustaša GUS-a o osnutku zbira, te o imenovanju i razriešenju zbirnika i zbirnih pobočnika.

(6) Zbir nosi ime svojeg sjedišta i ime svojeg tabora.

(7) Žig je zbira okrugao. U sredini se žiga nalazi ustaški znak, oko njega, u gornjem dielu rieči: »Ustaša« — Hrvatski oslobodilački pokret, a u donjem dielu ime tabora i ime zbira (na pr. Tabor Šestine — Zbir Kraljevac).

(8) Veličinu žiga propisuje za sve zbirove Postrojnik.

(9) Rad zbira obavlja se na isti način kao i rad tabora, a vodi ga i njime upravlja zbirnik.

(10) O bok zbirniku stoje zbirni pobočnici kao kod tabora.

(11) U djelokrugu zbira rad i dužnosti zbirnika jednake su radu i dužnostima tabornika, a rad i dužnosti zbirnih pobočnika jednake su onima taborskih pobočnika. Prema tome primjenjuju se na rad zbira, zbirnika i zbirnih pobočnika one odredbe ovog propisnika, koje su propisane za rad tabora, tabornika i taborskih pobočnika.

(12) Zbirnik i zbirni pobočnici vrše ustašku promičbu od osobe do osobe. Neupućene imaju uputiti u načela i zadatke ustaškog pokreta, u izpravno shvaćanje zakonskih odredaba i naredaba državne vlasti.

(13) Ustrojstvo zbira sačinjavaju: Zbirnik i zbirna uprava.

(14) Zbirnu upravu zbirnik, zbirni pobočnici i zbirnik Ustaške mužke mladeži.

(15) Na rad zbirne uprave primjenjuju se odredbe propisnika o taborskoj upravi s napomenom, da će zbirnik slati sve dopise i izvješća za stožer preko tabora, a ovaj preko logora.

B) LOGOR

§ 44. Značenje, ime i žig logora

(1) Logor je prva, taborima nadredjena ustanova Pokreta u pojedinom upravnom kotaru, a druga nadredjena ustanova svim zbirovima toga kotara.

(2) Logor obuhvaća područje upravnog kotara, odnosno kotarske izpostave.

(3) Sjedište logora je uviek u sjedištu upravnog kotara, odnosno kotarske izpostave.

(4) U većim gradovima može, prema potrebi, Postrojnik osnovati više logora, bilo na pridelog stožera, bilo izravnom odlukom.

(5) Logor nosi ime svojega sjedišta.

(6) Žig je logora okrugao. U sredini se žiga nalazi ustaški znak, oko njega, u gornjem dielu rieči: »Ustaša« — Hrvatski oslobodilački pokret, a u donjem dielu logor i njegovo ime (na pr. Logor Travnik).

(7) Veličinu žiga propisuje za sve logore Postrojnik.

(8) Logor osniva, imenuje i razrješuje logornika i logorske pobočnike Postrojnik na priedlog stožernika. Postrojnik može osnovati logor, imenovati i razriešiti logornika i logorske pobočnike izravnom odlukom, obaviestivši o tom logoru nadredjeni stožer.

§ 45. Rad i dužnosti logora

(1) Logor nadzire rad svih tabora i zbirova na svojem području te vodi brigu o tom, da se rad tabora i zbirova pravilno razvija u skladu s propisnikom, te s nalozima i uputama nadredjenih dužnostnika Pokreta.

(2) U logoru se vodi kartoteka svih članova svih tabora njegova područja.

(3) Dužnost je logora, da na svom području izvršava sve zadaće Pokreta i da uskladjuje rad svih područnih tabora i zbirova. Logor nadalje vrši nadzor nad stegom u taborima i zbirovima, nad radom taborskih i zbirnih dužnostnika, te o tome podnosi izvješće stožeru najmanje jedanput mjesečno.

(4) Logor napose nadzire rad svojih tabora i zbirova i bdije nad time, da se svi nalozi nadredjenih dužnostnika Pokreta podpuno i točno izvršavaju. Zato će logorski dužnostnici osobito paziti:

a) da sve knjige, napose blagajničke, i svi spisi, te imovnik i imovina tabora budu uviek u podpunom redu;

b) da sve priredbe tabora budu temeljito pripremljene tako, da uviek budu na ugled Pokretu;

c) da se radni sastanci tabora održavaju na vrieme i da ostanu uviek na visini;

d) da stalno vode brigu o izobrazbi i odgoju članova svojih tabora;

(5) Da sve ove dužnosti uzmogne logor što uspješnije provesti, potrebno je, da logornik i logorski pobočnici što češće posjećaju i pregledavaju rad tabora i zbirova.

(6) Dužnostnik, koji je pregled obavio, mora o pregledu podnieti pismeno izvješće logorskoj upravi, a na sve knjige i spise tabora, koje je pregledao, ima staviti svoj podpis i potrebne opazke i upozorenja.

(7) Logor će posebno na svaki taborski skup izaslati dužnostnika logora, da dodje do izravnog uvida u rad tabora, njegovih dužnostnika i članova, da izravno čuje prie-

dloge svih članova tabora i dozna njihove želje, te da izda smjernice i naloge za budući rad.

(8) Logor se brine i za bolji napredak Pokreta na svom području i poduzima sve potrebno, da se osnuje tabor u svakoj občini, a zbir u svakom selu, te da prikupi što veći broj članova i pristaša, pazeći pomno kod toga na ustanove §§ 20. i 25. propisnika.

(9) Logor će za svoje područje priredjivati prosvjetno-političke i stručne tečajeve prema uputama i nalozima Zapovjedničtva ustaša GUS-a.

(10) Logor će najmanje dvaput godišnje održati zajedničku smotru postrojbi svih tabora svojega područja i to naizmjenično, svaki puta u sjedištu drugoga tabora.

(11) Logorski dužnostnici vode jednake knjige kao i taborski dužnostnici (knjigu zapisnika, upisnik, knjigu za popis članova i pristaša, knjigu za oružje i odore, knjigu blagajne s potrebnim pomoćnim knjigama, imovnik, te popis knjiga iz knjižnice).

(12) Logornik može namjestiti potreban broj činovnika za uredske poslove u logoru, prema stvarnoj potrebi i odobrenom proračunu.

(13) Za svoje stvarne potrebe dobivat će logor od Zapovjedničtva blagajne GUS-a proračunom predvidjen iznos.

§ 46. Ustrojstvo logora

Logor sačinjavaju:
1. Logornik,
2. Logorska uprava,
3. Logorsko vieće.

§ 47. Logornik

(1) Logornik upravlja cielim radom logora. On je odgovoran stožerniku za savjestno vršenje dužnosti i za izvršenje svih poslova logornika i logorskih pobočnika i namještenika logora, te svih tabornika na području svojeg logora.

(2) Logornik izdaje sve potrebne naloge za uspješno provodjenje i ostvarenje zadaće logora i podpisuje sve dopise logora uz dužnostnika, koji iz svojega područja rada šalje dopis ili izvješće. On, preko stožernika, predlaže Postrojniku na imenovanje ili razrješenje tabornika i taborske pobočnike s područja svojeg logora, te odgovara za možebitne krive ili nepodpune podatke o njima.

(3) Logornik saziva, vodi i zaključuje radne sjednice logorske uprave i logorskog vieća. On odredjuje izaslanike za pregled rada tabora, na sastanke taborskog skupa i veće taborske priredbe, te prima od njih izvješća.

(4) Postrojnik imenuje logornika predhodno samo p r i v r e m e n o, najmanje na tri, a najviše na šest mjeseci, ukoliko se ne radi o logorniku, koji je svoj pokusni rok već prošao u kojem drugom logoru. Ako privremeni logornik kroz navedeno vrieme udovolji svim zahtjevima, koje Pokret postavlja na logornike, i ako se pokaže sposobnim i dostojnim, potvrdjuje ga Postrojnik konačno logornikom, te o tome obavješćuje njemu nadredjeni stožer.

(5) Ako logornik kroz tri, odnosno šest mjeseci, ne zadovolji, Postrojnik će ga razriešiti dužnosti i postaviti novog logornika.

§ 48. Logorska uprava

(1) Logorsku upravu sačinjavaju: logornik, logorski pobočnici i logornik Ustaške mužke mladeži.

(2) Logor ima pobočnike poput tabora, samo s proširenim djelokrugom.

(3) Logorske pobočnike predlaže stožernik, saslušavši prije toga mišljenje logornika. Logorske pobočnike imenuje i razriešenje Postrojnik, koji ih može imenovati i razriešiti dužnosti i izravno, obaviestivši o tome logoru nadredjenog stožernika.

(4) Ako je potrebno, jedan logorski dužnostnik može vršiti najviše dvie dužnosti u logoru.

(5) I logorski se pobočnici imenuju predhodno privremeno, a tek kasnije konačno, na način i pod uvjetima navedenim u § 36. odj. 8. i 9. propisnika.

(6) Logor mora imati najmanje četiri pobočnika, i to one navedene u § 37. propisnika odj. 2. t. 1. do 4.

(7) Logornik Ustaške mladeži ulazi u logorsku upravu radi uskladjenja rada izmedju Ustaške mužke mladeži i ustaša.

§ 49. Dužnosti logorske uprave

(1) Članovi logorske uprave pomažu logornika u vodjenju logora, svaki u svom djelokrugu.

(2) Logornik je dužan sazivati logorsku upravu na redovite sjednice najmanje svakih četrnaest dana (dvaput mjesečno), a može je sazvati i češće, kad god je to potrebno.

(3) Logorska uprava ima iste dužnosti kao i taborska uprava, samo u svom proširenom djelokrugu (§ 38. odj. 3. do 5.).

(4) Sve dopise i izvješća pojednih zbirova i tabora, koje ovi preko logora šalju stožeru, odnosno Zapovjedničtvu Postrojnika ili zapovjedničtvima GUS-a, dužna je logorska uprava odaslati stožeru, odnosno Zapovjedničtvu Postrojnika ili odgovarajućem zapovjedničtvu GUS-a, najkasnije u roku od pet dana nakon primitka, a u žurnim slučajevima u roku od 24 sata nakon primitka, s možebitnim svojim primjetbama.

(5) O radnim sjednicama logorske uprave vodi logorski pobočnik za upravu zapisnik, te ga najkasnije u roku od pet dana dostavlja u priepisu stožeru.

(6) Ako logornik u odredjenom roku ne sazove radnu sjednicu logorske uprave, sazvat će je nakon tri dana logorski pobočnik za upravu, a o sazivu sjednice odmah će obaviestiti stožer.

§ 50. Dužnosti logorskih pobočnika

(1) Dužnosti logorskih pobočnika u logoru jednake su dužnostima taborskih pobočnika u taboru (§ 39.).

(2) Osim dužnosti, koje logorskim pobočnicima propisuje ovaj propisnik, i dužnosti, koje im povjeri logornik, oni imaju još i dužnost, da nadziru rad onog taborskog pobočnika, koji u taboru vrši dužnost jednake vrste.

(3) Pobočnik za upravu posebno je dužan voditi točnu kartoteku članova svih tabora u području logora.

(4) Pobočnik za gospodarstvo ne ubire članarinu, jer ove logor nema, a inače vodi sve poslove, koje i taborski pobočnik za gospodarstvo, a obračun šalje preko stožera Zapovjedničtvu blagajne GUS-a.

§ 51. Logorsko vieće, njegov rad i dužnosti

(1) Logorsko vieće sačinjavaju: logorska uprava, tabornici i zbirnici ustaša i Ustaške mužke mladeži s područja logora.

(2) Ako je koji od tabornika ili zbirnika zapriečen ili odsutan, tada ga zamjenjuje na radnim sjednicama logorskog vieća taborski odnosno zbirni pobočnik za upravu; u koliko je i ovaj zapriečen ili odsutan, tada ga u logorskom vieću zamienjuje taborski odnosno zbirni pobočnik za Ustašku pripremu.

(3) Za rad i dužnosti logorskog vieća vriede odredbe ovog propisnika o taborskom vieću, za djelokrug logora (§ 40. odj. 2. do 4.).

(4) Logorsko vieće saziva, vodi i zaključuje logornik, a dužan ga je sazvati najmanje svaka tri mjeseca. Ako logornik u odredjenom roku ne sazove logorsko vieće, sazvat će ga i voditi, tri dana po iztekłom roku, logorski pobočnik za upravu, te o sazivu odmah obaviestiti stožer.

(5) O radnim sjednicama logorskog vieća vodi logorski pobočnik za upravu zapisnik, te ga u roku od pet dana u priepisu dostavlja stožeru.

C) STOŽER

§ 52. Značenje, ime i žig stožera

(1) Stožer obuhvaća sve logore, tabore i zbirove na području velike župe, te je stožer prva nadredjena ustanova Pokreta za logor, druga nadredjena ustanova za tabor, a treća za zbir.

(2) Stožer obuhvaća područje jedne velike župe.

(3) Grad Zagreb ima svoj posebni stožer, a poseban stožer ima i Hrvatsko sveučilište.

(4) Sjedište stožera nalazi se u sjedištu velike župe.

(5) Stožer nosi ime svojeg sjedišta i velike župe.

(6) Žig stožera je okrugao. U sredini se žiga nalazi ustaški znak, oko njega, u gornjem dielu, rieči: »Ustaša« — Hrvat-

ski oslobodilački pokret, a u donjem dielu stožer i njegovo ime (na pr.: Stožer Livac i Zapolje — Nova Gradiška).

(7) Veličinu žiga za sve stožere propisuje Postrojnik.

(8) Postrojnik osniva stožer, te imenuje i razrješuje stožerne pobočnike.

§ 53. Rad i dužnosti stožera

(1) Stožer nadzire rad svih logora, tabora i zbirova na svojem području, odnósio se on na koju mu drago postrojbu Pokreta (§ 12. odj. 4. i § 55. odj. 1.). On je odgovoran za uspjeh i rad Pokreta na svojem području, za stegu, izpravnost rada i savjestno izvršavanje svih odredaba propisnika, odredaba i uputa Postrojnika i zapovjedničtva GUS-a, te inih nadredjenih dužnostnika Pokreta.

(2) Stožer mora u sav rad svih postrojbi na svom području imati izravan uvid i vršiti nad njim nadzor, a napose u pogledu sviju logora svojega područja. Zato će stožer biti u neprestanom dodiru sa svim svojim logorima, taborima, zbirovima i s njihovim dužnostnicima, posjećujući — po svojim dužnostnicima — svakom prilikom logore, tabore i zbirove, vršeći pregled njihova rada, dajući upute i naloge, izpravljajući sve ustanovljene nedostatke i propuste.

(3) Rad i dužnosti stožera odgovaraju inače onima kod logora, samo u proširenom djelokrugu (§ 54.).

(4) Stožer će najmanje jedanput godišnje održati smotru svih ustaških postrojbi svojeg područja, a učinit će to svake godine u sjedištu drugog logora.

(5) Stožer vodi posebne knjige poput logora (§ 45. odj. 11.), po svojim stožernim pobočnicima.

(6) Stožer vodi skupni imenik pristaša Pokreta na svom području, izdaje im izkaznice i briše ih iz imenika, ako nastupe takve okolnosti, da je brisanje potrebno (§ 30. odj. 9.).

(7) Stožernik može namjestiti potreban broj namještenika za uredske poslove stožera, prema stvarnoj potrebi i odobrenom proračunu.

(8) Za svoje stvarne potrebe dobivat će stožer od Zapovjedničtva blagajne GUS-a proračunom predvidjen iznos.

§ 54. Ustrojstvo stožera

Stožer sačinjavaju:

1. Stožernik,
2. Stožerna uprava,
3. Stožerno vieće.

§ 55. Stožernik

(1) Stožernik je predstavnik svih vrsta ustaških postrojbi u svom stožeru, odgovoran je za sve i izdaje naloge za sve.

(2) Stožernik upravlja cielim radom stožera. On je odgovoran Postrojniku za savjestno vršenje dužnosti i izvršenje svih poslova stožernika i stožernih pobočnika i namještenika stožera, te svih logornika na području svojega stožera.

(3) Stožernik izdaje sve potrebne naloge za uspješno provodjenje i ostvarenje zadaća stožera i podpisuje sve dopise stožera uz dužnostnika, koji iz svojega područja rada šalje dopis ili izvješće. On predlaže Postrojniku, preko Zapovjedničtva ustaša GUS-a, na imenovanje ili razrješenje od dužnosti stožerne pobočnike, logornike i logorske pobočnike, te odgovara za možebitne krive ili nepodpune podatke o njima.

(4) Stožernik saziva, vodi i zaključuje radne sjednice stožerne uprave i stožernog vieća. On odredjuje izaslanike stožera za pregled rada logora, na sastanke logorskog vieća i na veće logorske priredbe, te prima od njih izvješća.

(5) Stožernik vodi brigu oko postrojavanja Ustaške pripreme na svojem području, te se brine za obću i ideološku naobrazbu pripadnika ustaške pripreme.

(6) Imenovanje stožernika je uviek konačno, a nikada samo privremeno.

§ 56. Stožerna uprava

(1) Stožernu upravu sačinjavaju: stožernik, stožerni pobočnici i stožernik Ustaške mužke mladeži.

(2) Stožer imade pobočnike poput logora, samo s proširenim djelokrugom (§ 48. odj. 2. i 6.). Stožerne pobočnike predlaže stožernik, a imenuje ih i razrješuje Postrojnik, koji ih može imenovati i razriešiti dužnosti i izravno, obaviestivši o tome stožernika. I stožerni pobočnici se imenuju predhodno samo privremeno, na način i pod uvjetima navedenim u § 36. odj. 8. i 9. propisnika.

(3) Ako je potrebno, jedan stožerni dužnostnik može vršiti najviše dvie dužnosti u stožeru.

(4) Stožer mora imati najmanje četiri pobočnika i to one navedene u § 37. odj. 2. t. 1. do 4. propisnika.

(5) Stožernik Ustaške mužke mladeži ulazi u stožernu upravu radi uskladjenja rada izmedju Ustaške mužke mladeži i ustaša.

§ 57. Dužnosti stožerne uprave

(1) Članovi stožerne uprave pomažu stožerniku u vodjenju stožera, i to svaki dužnostnik u svom djelokrugu.

(2) Stožernik je dužan sazivati stožernu upravu na redovite sjednice najmanje svakih četrnaest dana (dvaput mjesečno), a može je sazvati i češće, kad god je to potrebno.

(3) Stožerna uprava ima iste dužnosti kao i logorska uprava, samo u svom proširenom djelokrugu (§ 40.).

(4) Sve dopise i izvješća pojedinih zbirova, tabora i logora, koje ovi preko stožera šalju Zapovjedničtvu Postrojnika ili zapovjedničtvima GUS-a, dužna je stožerna uprava odaslati odgovarajućim zapovjedničtvima najkasnije u roku od pet dana, nakon dana primitka, a u žurnim slučajevima u roku od 24 sata nakon časa primitka, s možebitnim svojim primjetbama.

(5) O radnim sjednicama stožerne uprave vodi stožerni pobočnik za upravu zapisnik, te ga najkasnije u roku od pet dana dostavlja u priepisu Zapoviedničtvu ustaša GUS-a.

(6) Ako stožernik u odredjenom roku ne sazove radnu sjednicu stožerne uprave, sazvat će je, nakon tri dana, stožerni pobočnik za upravu, te o sazivu sjednice odmah obaviestiti Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

§ 58. Dužnosti stožernih pobočnika

(1) Dužnosti stožernih pobočnika u stožeru, jednake su dužnostima taborskih pobočnika u taboru (§ 39.).

(2) Osim dužnosti, koje stožernim pobočnicima propisuje propisnik, i dužnosti, koje im povjeri stožernik, oni imaju još i dužnost, da nadziru rad onog logorskog pobočnika, koji u logoru vrši dužnost jednake vrste.

(3) Pobočnik za upravu posebno je dužan voditi sveukupni imenik pristaša Pokreta s područja stožera.

(4) Pobočnik za gospodarstvo ne ubire članarinu, jer ove stožer nema, a inače vodi sve poslove, koje i taborski pobočnik za gospodarstvo, a obračun šalje izravno Zapovjedničtvu blagajne GUS-a.

§ 59. Stožerno vieće, njegov rad i dužnosti

(1) Stožerno vieće sačinjavaju: stožerna uprava, svi logornici i svi tabornici ustaša i Ustaške mužke mladeži s područja stožera.

(2) Ako je koji od logornika ili tabornika zapriečen ili odsutan, tada ga zamjenjuje na radnim sjednicama stožernog vieća logorski, odnosno taborski pobočnik za upravu; ukoliko je i ovaj zapriečen ili odsutan, tada ga u vieću zamjenjuje logorski, odnosno taborski pobočnik za Ustašku pripremu.

(3) Stožerno vieće saziva, vodi i zaključuje stožernik, a dužan ga je sazvati najmanje dvaput godišnje i to po izteku svakog polugodišta. Ako stožernik u odredjenom roku ne sazove stožerno vieće, sazvat će ga i voditi stožerni pobočnik za upravu tri dana po izteklom roku, a o sazivu odmah obaviestiti Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

(4) O sazivu stožernog vieća izvješćuje stožernik, barem osam dana prije njegovog održanja, Zapovjedničtvo ustaša GUS-a.

(5) O radnim sjednicama stožernog vieća vodi stožerni pobočnik za upravu zapisnik, te ga u roku od pet dana, u priepisu dostavlja Zapovjedničtvu ustaša GUS-a.

(6) Za rad i dužnosti stožernog vieća vriede odredbe ovog propisnika o logorskom vieću, za djelokrug stožera (§ 51.).

RADNE ZAJEDNICE

§ 60. Značenje, svrha i dužnosti radnih zajednica

(1) Radnu zajednicu sačinjavaju svi zbirnici, tabornici, logornici i stožernici, koji vrše dužnost u jednom mjestu. U radnu zajednicu ulaze: dužnostnici ustaša i ustaškinja, Ustaške mužke i ženske mladeži. Tako će zbirnu radnu zajednicu u jednom selu sačinjavati: zbirnik ustaša, zbirnica ustaškinja, zbirnik Ustaške mužke mladeži i zbirnica Ustaške ženske mladeži.

(2) Radna zajednica nastaje čim u jednom mjestu postoje dva zbira, dva tabora, dva logora ili dva stožera, ma kojeg diela Pokreta (ustaša, ustaškinja, te Ustaške mladeži, mužke ili ženske).

(3) Svrha je radne zajednice povezati i uskladiti rad svih dielova Pokreta u selu, odnosno občini, kotaru ili velikoj župi, te je prema tome i njezina zadaća:

a) što uže povezati sve članove i dužnostnike Pokreta u jednom mjestu, bili oni u ustašama, ustaškinjama, odnosno Ustaškoj mladeži, mužkoj ili ženskoj — kako bi oni bili doista bratska ustaška zajednica, povezana u načelima i radu;

b) pripremati zajedničke nastupe i proslave na svojem području i to napose proslave ustaških spomendana, te proslave i priredbe, kod kojih trebaju učestvovati svi pripadnici Pokreta na dotičnom području;

c) priredjivati barem četiri puta godišnje skupni sastanak svih pripadnika Pokreta u mjestu, na kojem će se održati predavanja obćeg značaja, te davati upute za daljnji skladni rad.

(4) Zajednica je zbirna, taborska, logorska i stožerna, te se prema tome zove: »Ustaša« — Hrvatski oslobodilački pokret — Zbirna radna zajednica ... (ime mjesta) ili »Ustaša« — Hrvatski oslobodilački pokret — Taborska radna zajednica ... (ime mjesta).

(5) Radnu zajednicu saziva na radne sjednice, vodi ih i zaključuje zbirnik, odnosno tabornik, logornik ili stožernik ustaša. Ako je on odsutan ili zapriečen, zamjenjuje ga zbirni, odnosno taborski, logorski ili stožerni pobočnik za upravu.

(6) Zbirnik, odnosno tabornik, logornik ili stožernik ustaša dužan je sazvati radnu zajednicu svaka tri mjeseca, a može to učiniti i češće, ako za to nastane potreba.

(7) O sjednicama radne zajednice vodi se zapisnik u posebnoj knjizi zapisnika, a priepise pojedinog zapisnika dostavlja zapisničar, preko nadredjenih ustanova Pokreta: Zapovjedničtvu ustaša GUS-a, Zapovjedništvu ustaškinja GUS-a i Zapovjedničtvu ustaške (mužke i ženske) mladeži GUS-a.

(8) Zapisnik sjednice radne zajednice vodi uviek drugi član radne zajednice, kojega odredjuje dužnostnik ustaša prije svakog zasjedanja.

(9) Knjiga zapisnika pohranjuje se u uredu ustaša.

D) GLAVNI USTAŠKI STAN

§ 61. Značenje GUS-a

(1) GLAVNI USTAŠKI STAN (GUS) vrhovna je ustanova cjelokupnog ustaškog pokreta.

(2) GUS povezuje sve članove Pokreta, sve pristaše, sve ustanove, sve postrojbe, sve radne skupine i sva zapovjedničtva Pokreta.

(3) GUS postrojava članove i pristaše Pokreta u pojedinim mjestima u tabore i preko njih provodi — u pravilu preko stožera i logora — a prema potrebi i izravno, sav njihov rad, da ostvari zadaću Pokreta.

(4) Sjedište GUS-a je uviek u mjestu stalnog boravišta Poglavnika.

§ 62. Zadaća GUS-a

(1) Najvažnija je zadaća GUS-a, da provede svrhu Pokreta, kako je ona označena u § 1. propisnika.

(2) GUS nadalje nadzire i pomaže rad svih ustanova i postrojbi Pokreta, a posebno vodi brigu o osnivanju tabora kao temeljnih jedinica Pokreta, priredjuje priredbe i javne nastupe za cieli Pokret, izdaje potrebne naloge i upute, izdaje službeno glasila Pokreta, časopise, knjige i tiskopise, te s Pokretom upoznaje inozemstvo i podržava veze sa srodnim ustanovama kod savezničkih i prijateljskih naroda.

(3) GUS prikuplja sve podatke o stanju Pokreta, o njegovu članstvu, o prilikama u Pokretu, narodu i državi, te o postignutim uspjesima u radu Pokreta.

(4) GUS upravlja cielim Pokretom, vodi ga, te čuva čast i ugled ustaškog imena, borbe, rada, znaka i odore.

(5) GUS čuva, uredjuje i nadzire posebnu povjerljivu pismohranu za spise od povjestne važnosti, pod imenom »Pismohrana ustaškog pokreta«, na čelu koje se nalazi osoba odredjena po Poglavniku.

§ 63. Ustrojstvo GUS-a

Glavni Ustaški Stan sačinjavaju:

1. Doglavnik-Postrojnik,
2. Doglavnici,
3. poglavni pobočnici.

§ 64. Doglavnik-Postrojnik

Doglavnik-Postrojnik upravlja cielim Pokretom i vodi ga po odredbi Poglavnika.

§ 65. Doglavnici i poglavni pobočnici

(1) Doglavnika je najviše dvanaest, a poglavnih pobočnika najviše sedam.

(2) Doglavnike i poglavne pobočnike imenuje i razrješuje izravno Poglavnik.

(3) Doglavnici čine Vieće doglavnika, a poglavni pobočnici Pobočnički zbor.

(4) Doglavnici i poglavni pobočnici, u smislu Poglavnikove odredbe o činovima u ustaškom pokretu, nisu povezani na čin beriva, ukoliko to Poglavnik drugačije ne odredi. Čin i beriva postizavaju tek s preuzimanjem dužnosti u povjerenom im stanovitom radu.

§ 66. Povjerenici

U smislu ustava (t. 7. i 8.) imenuje Poglavnik na priedlog Postrojnika povjerenike u GUS-u i ustaške povjerenike, kojima povjerava od vremena do vremena posebne zadaće.

§ 67. Djelovanje GUS-a

(1) Da GUS uzmogne što uspješnije provesti svoj zadatak, stoje mu na razpolaganje:

1. Zapovjedničtvo Postrojnika,
2. Zapovjedničtvo ustaša,
3. Zapovjedničtvo ustaškinja,
4. Zapovjedničtvo ustaške mladeži (mužke i ženske),
5. Zapovjedničtvo državnog saveznčara (Glavni savez staliških i drugih postrojbi),
6. Zapovjedničtvo blagajne.

(2) Na čelu Zapovjedničtva Postrojnika stoji Postrojnik, a na čelu ostalih zapovjedničtava upravni zapovjednici.

(3) Postrojnika imenuje i razrješuje dužnosti Poglavnik.

(4) Upravne zapovjednike, njihove zamjenike, povjerenike u GUS-u, ustaške povjerenike, zapovjednike odnosno upravitelje odjela u GUS-u, i stožernike imenuje i razrješuje dužnosti Poglavnik na priedlog Postrojnika.

(5) Postrojnik je Poglavniku izravno odgovoran za sav rad i za poslovanje svih zapovjedničtava GUS-a.

(6) Upravni zapovjednici pojedinih zapovjedničtava GUS-a odgovorni su izravno Postrojniku, njima njihovi zamjenici, zapovjednici odnosno upravitelji odjela u GUS-u, a ovima nadstojnici.

(7) Postrojnik i upravni zapovjednici mogu imati po jednog ili više zamjenika, te po jednog ili više pobočnika.

(8) Zapovjedničtva se diele na odjele, a ovi na odsjeke.

(9) Na čelu odjela u zapovjedničtvima stoje zapovjednici, odnosno upravitelji, a na čelu odsjeka nadstojnici.

(10) Upravni zapovjednik dužan je najmanje dvaput mjesečno održati sjednicu sa zapovjednicima, odnosno upraviteljima odjela svojega upravnog zapovjedničtva.

(11) Ako upravni zapovjednik ne sazove sjednicu zapovjednika, odnosno upravitelja odjela, sazvat će je, u roku od tri dana, njegov zamjenik, a u odsutnosti ili zapriečenosti ovoga, zapovjednik Obćeg odjela.

(12) Ovaj propisnik propisuje samo obće dužnosti pojedinih zapovjedničtava, dok će potanje poslovanje i unutarnje uredjenje pojedinih zapovjedničtava biti propisano posebnim poslovnim redom.

§ 68. Zapovjedničtvo Postrojnika

(1) Postrojnik upravlja radom sveukupnog Pokreta prema ovlastima, nalozima i uputama Poglavnika.

(2) Postrojnik daje naloge, smjernice i upute za rad Pokreta i uskladjuje djelovanje zapovjedničtava GUS-a, nadzire rad svih zbirova, tabora, logora i stožera, te svih dužnostnika Pokreta.

(3) Postrojnik nadalje:

a) saziva, vodi i zaključuje radne sjednice upravnih zapovjednika;

b) izpituje priedloge za imenovanje dužnostnika i donosi konačne odluke o imenovanju i razrješenju stožernih pobočnika, logornika, logorskih pobočnika, tabornika i taborskih pobočnika; odlučuje o konačnim priedlozima Poglavniku glede imenovanja upravnih zapovjednika, njihovih zamjenika, povjerenika u GUS-u, ustaških povjerenika, odnosno zapovjednika i upravitelja u GUS-U i stožernika.

c) rješava osobna pitanja u svim zapovjedničtvima, te imenuje, razrješava i premješta dužnostnike i namještenike u zapovjedničtvima GUS-a, bilo na priedlog upravnih zapovjednika, bilo izravno, saslušavši njihovo mišljenje;

d) vodi sve upravno-pravne poslove Pokreta i zastupa Pokret pred državnim vlastima i pred srodnim ustanovama u inozemstvu;

e) odredjuje osnutak novih odjela i odsjeka, odnosno ukida postojeće odjele i odsjeke u pojedinim zapovjedničtvima GUS-a, bilo na priedlog odnosnog upravnog zapovjednika, bilo izravno, saslušavši njegovo mišljenje;

f) vrši točan i svestran pregled rada svih zapovjedničtava GUS-a i to najmanje četiri puta godišnje.

(4) Zapovjedničtvo Postrojnika dieli se na sliedeće odjele:

1. **Obći odjel:** Brine se za sva osobna pitanja dužnostnika i namještenika ovog zapovjedničtva, vodi nadzor u pogledu izpravnog vršenja njihovih dužnosti, vodi brigu za pravilno i brzo poslovanje upisnika, pismare i odpreme, za prostorije zapovjedničtva i njihovo uredjivanje, za uredski pribor i imovinu zapovjedničtva, te za sigurnost zgrade i nastambu straže.

2. **Tajnički odjel:** Vodi sve uredske poslove Zapovjedničtva Postrojnika, vodi poseban upisnik i pismohranu za vrlo tajne spise Pokreta, prima i dodjeljuje ostalim odjelima svu poštu, razporedjuje rad na pojedine odjele, dostavlja im naloge Postrojnika i brine se za točnu provedbu svih naloga Postrojnika.

Zapovjednik ovog odjela vrši dužnost predstojnika ovog ureda i vodi zapisnike radnih sjednica upravnih zapovjednika.

3. **Politički odjel:** Vodi očevidnost nad sveukupnim političkim zbivanjima i pitanjima u državi i izvan nje.

4. **Odjel za unutarnje veze:** Stoji u stalnoj vezi s državnim vlastima radi ostvarenja potreba i zadataka Pokreta, te upozorava državne vlasti na zapažene nepravilnosti i nedostatke.

5. **Odjel za vanjske veze:** Održava vezu i suradnju s inozemnim srodnim pokretima, obavlja poslove oko protokola, pribavlja i daje viesti važne za Pokret, te vodi brigu o pripadnicima hrvatskog naroda u inozemstvu.

6. **Družtvovni odjel:** Proučava družtvovna pitanja u duhu ustaških načela, posebno družtvovno uredjenje kod drugih naroda i mogućnost njegove primjene na vlastiti narod, utvrdjuje družtvovno stanje članova Pokreta i obće družtvovne prilike u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

7. **Odjel izvjestitelja Ustaške vojnice i svih njezinih postrojbi:** Brine se za sklad u radu i u primjeni ustaških načela izmedju Pokreta u užem smislu rieči i Ustaške vojnice i svih njezinih postrojbi.

8. **Odjel izvjestitelja Državne častne radne službe:** Brine se za sklad u radu i u primjeni ustaških načela izmedju Pokreta u užem smislu rieči i Državne častne radne službe.

9. **Odjel izvjestitelja državnog vodstva za šport i tjelovježbu:** Brine se za sklad u radu i u primjeni ustaških načela izmedju Pokreta u užem smislu rieči i državnog vodstva za šport i tjelovježbu.

10. **Odjel za stegovne sudove:** Brine se za redoviti rad ustaških stožernih stegovnih sudova i Stegovnog suda GUS-a, predlaže Postrojniku na imenovanje ili razrješenje od dužnosti sudce stegovnih sudova, vodi imenik svih sudaca ustaških stožernih stegovnih sudova i Stegovnog suda GUS-a.

(5) Stegovni sudovi djeluju prema propisima odredbe o Stegovnom sudu GUS-a i odredbe o Ustaškim stožernim stegovnim sudovima.

(6) Zapovjedničtvo Postrojnika nosi ime: GLAVNI USTAŠKI STAN — ZAPOVJEDNIČTVO POSTROJNIKA.

§ 69. Zapovjedničtvo ustaša

(1) Postrojnik putem Zapovjedničtva ustaša upravlja svim postrojbenim radom ustaša u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, imenuje i razrješava dužnostnike, nadzire rad postrojbi, primjenu ustaških načela i odredaba ovog propisnika u radu ustaša, te odredjuje i nadzire postrojbene tečajeve.

(2) Zapovjedničtvo ustaša dieli se na sliedeće odjele:

1. **Obći odjel:** Vodi za ovo zapovjedničtvo sve poslove poput obćeg i tajničkog odjela Zapovjedničtva Postrojnika, a posebno vodi imenik svih redovitih članova Pokreta.

2. **Odjel za Ustašku pripremu:** Pospješuje i nadzire postrojavanje Ustaške pripreme, obću i ideoložku naobrazbu pripadnika Ustaške pripreme i uskladjuje rad izmedju Ustaške pripreme i Glavnog stožera Ustaške vojnice na osnovici ustaških načela i svrhe Pokreta, te daje naloge i upute za rad tjelovježbenih, športskih i planinarskih odjela tabora i pročelnika tih odjela.

3. **Odjel za unutarnje ustrojstvo:** Vodi očevidnost, t. j. imenik i kartoteku svih ustaških dužnostnika u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i izvan nje, razvrstane po stožerima, logorima, taborima i zbirovima; provodi Postrojnikove odredbe o imenovanju i razrješenju dužnostnika; daje dužnostnicima naloge i upute za rad, traži i prima od njih izvješća, podržava neprestano vezu s njima, bilo pismeno, bilo ustmeno, nadzire njihovu djelatnost, te posjećuje i pregledava postrojbe i ustanove Pokreta nadzirući pravilnu primjenu ovog propisnika i provedbu svih naloga i uputa; provodi i nadzire ideoložku naobrazbu ustaških dužnostnika i priredjuje dužnostničke tečajeve.

4. **Promičbeni odjel:** Brine se za proširenje i produbljenje ustaške misli i sviesti, za poznavanje ustava i načela Pokreta, te odredaba ovog Propisnika, za ustaški tisak, skupštine, sastanke, javna predavanja i priredbe, posebno za nacrte predavanja na radnim sastancima tabora, pobija protivničku promičbu, te na shodan način suradjuje s Državnim izještajnim i promičbenim uredom u Predsjedničtvu vlade.

5. **Odjel za prosvjetu i uljudbu:** Upravlja radom svih zbirnih, taborskih, logorskih i stožernih pobočnika za prosvjetu i uljudbu, pribavlja im potrebne igrokaze, glasbala i glasbene potrebštine, nabavlja im priručne knjige i pjesme, daje nacrte rada za djelovanje na ovom polju i, konačno, suradjuje s Državnim zavodom za narodnu prosvjetu.

6. **Stegovni odjel:** Vrši u stegovnom pogledu nadzor nad životom i radom dužnostnika i članova Pokreta po povjerljivim osobama odnosno izaslanicima. Opažene prestupe, nepravilnosti i propuste prijavljuje preko svog nadredjenog upravnog zapovjednika Postrojniku, koji protiv krivca odredjuje odgovarajući postupak.

7. **Brojitbeni odjel:** Prikuplja podatke o brojčanom stanju članstva, tabora, logora i stožera, svih postrojbi Pokreta, zatim podatke o održanim radnim sastancima u taborima i zbirovima, radnim sjednicama zbirnih, taborskih, logorskih i stožernih uprava, odnosno vieća, o predavanjima, tečajevima i priredbama Pokreta, te konačno o cjelokupnom djelovanju Pokreta.

(3) Zapovjedničtvo ustaša nosi ime: ZAPOVJEDNIČTVO USTAŠA — GLAVNOG USTAŠKOG STANA.

§ 70. Zapovjedničtvo ustaškinja

(1) Postrojnik putem Zapovjedničtva ustaškinja upravlja cielim radom Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta, imenuje i razrješava dužnostnice, nadzire rad postrojbi, primjenu ustaških načela i odredaba ovog propisnika u radu ustaškinja, te odredjuje i nadzire postrojbene tečajeve.

(2) Djelovanje ovog zapovjedničtva, njegova podjela i način rada, jednaki su onima Zapovjedničtva ustaša, te ovo zapovjedničtvo ima iste odjele kao i Zapovjedničtvo ustaša (§ 69.), osim odjela za Ustašku pripremu i odjela za brojitbu. Namjesto odjela za Ustašku pripremu ima Zapovjedničtvo ustaškinja odjel za kućanstvo, a njegov promičbeni odjel, osim poslova propisanih u § 69. t. 4. brine se za provedbu svih zadataka navedenih u § 76. sl. a) do e) ovog propisnika.

(3) Poslove brojitbenog odjela obavlja u ovom zapovjedničtvu brojitbeni odsjek u obćem odjelu, koji prikuplja sve brojitbene podatke o radu ustaškinja i dostavlja ih brojitbenom odjelu u Zapovjedničtvu ustaša.

(4) Ovo zapovjedničtvo ima još i poseban odjel za družtvovnu brigu, koja nastoji urediti družtvovna pitanja, koja se odnose na obitelj, ženu i djecu, u zajednici s državnim vlastima, a u prvom redu s oblasti »Pomoć«.

(5) Pojedini odsjeci tog odjela brinu se napose za ranjenike, radničke domove, pjestovališta, pučke kuhinje, kućne pomoćnice, siromašne trudne majke. U tu svrhu vodit će svaka dužnostnica posebnu kartoteku svoga mjesta i kraja sa svim podatcima i uputama, da se ima točan uvid u prave potrebe biednih, bolestnih i zapuštenih.

(6) Zapovjedničtvo ustaškinja nosi ime: ZAPOVJEDNIČTVO USTAŠKINJA — GLAVNOG USTAŠKOG STANA.

---

§ 71. Zapovjedničtvo ustaške mladeži (mužke i ženske)

(1) Postrojnik putem Zapovjedničtva ustaške mladeži, kojemu na čelu stoji upravni zapovjednik (§ 19. odj. 6.) upravlja svim postrojbenim radom ustaške mladeži, mužke i ženske, u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, imenuje i razrješava dužnostnike, nadzire rad postrojbi, primjenu ustaških načela i odredaba propisnika u radu mladeži, te odredjuje i nadzire postrojbene tečajeve.

(2) Glavno zapovjedničtvo ustaške mladeži dieli se na:

1. Zapovjedničtvo ustaške mužke mladeži,

2. Zapovjedničtvo ustaške ženske mladeži.

(3) Zapovjednici mužke i ženske ustaške mladeži su zamjenici upravnog zapovjednika, odgovorni su mu izravno za svoj rad, te od njega primaju naloge, upute i smjernice.

(4) Zapovjedničtva mužke i ženske ustaške mladeži diele se na sliedeća zapovjedničtva i pročelničtva:

1. **Zapovjedničtvo Starčevićeve ustaške mladeži:**

a) postrojava svoju dobnu skupinu,

b) brine se za naobrazbu i izobrazbu rojnika i ostalih vodja djelatnih jedinica,

c) vodi i zastupa svoju dobnu skupinu,

d) predlaže Zapovjedničtvu mužke odnosno ženske mladeži imenovanja dužnostnika u svojoj dobnoj skupini,

e) izradjuje razpored rada svoje dobne skupine,

f) odgovara za svoj rad zapovjedniku mužke, odnosno ženske mladeži.

2. **Zapovjedničtvo ustaškog junaka:** Zapovjednik ustaškog junaka ima iste dužnosti i prava za svoju dobnu skupinu, kao i zapovjednik Ustaške Starčevićeve mladeži.

3. **Zapovjedničtvo ustaške uzdanice:** Zapovjednik ustaške uzdanice ima za svoju dobnu skupinu iste dužnosti i prava kao zapovjednik Ustaške Starčevićeve mladeži.

4. **Zapovjedničtvo »Ustaških jurišnika«:**

a) postrojava postrojbe »Ustaških jurišnika«,

b) brine se za izobrazbu častnika i dočastnika »Ustaških jurišnika«,

c) brine se za vojničku izobrazbu »Ustaških jurišnika«,

d) predlaže cio razpored rada i propise rada i života pripadnika »Ustaških jurišnika« Zapovjedničtvu mužke mladeži,

e) vodi »Ustaške jurišnike« i zastupa ih pred vojnim vlastima,

f) odgovara za svoj rad zapovjedniku mužke mladeži.

5. **Zapovjedničtvo »Ustaških djevojaka«:**

a) postrojava postrojbe »Ustaških djevojaka«,

b) brine se za izobrazbu voditeljica djelatnih jedinica,

c) brine se za izobrazbu djevojaka za predvidjene ciljeve (majke, kućanice, bolničarke i t. d.),

d) predlaže zapovjednici Ženske mladeži razpored rada i propise o radu i životu »Ustaških djevojaka«,

e) vodi i zastupa »Ustaške djevojke«,

f) odgovara za svoj rad zapovjednici Ženske mladeži.

6. **Zapovjedničtvo radne službe ustaške mladeži:** Provodi načela, da se u svim postrojbama Ustaške mladeži mora njegovati rad, a kod svih pripadnika Ustaške mladeži da treba razviti smisao, volju i ljubav za rad. Zato:

a) postrojava logore radne službe Ustaške mladeži i preuzima u njih na stanovito vrieme pod svoje zapovjedničtvo pripadnike Ustaške mladeži;

b) brine se, da sve postrojbe Ustaške mladeži provode rad;

c) preko nadležnih zapovjednika, odnosno zapovjednica, podržava vezu s državnim vlastima, kojima je rad Ustaške mladeži potreban, te ustanovljuje i postrojava radnu službu;

d) preko svojih odsjeka i izvjestitelja priprema nacrte rada, te ih predlaže predpostavljenom zapovjedničtvu na odobrenje;

e) brine se za izobrazbu satnika i vodnika Ustaške mladeži za poslove u logorima radne službe Ustaške mladeži, odnosno za rad van logora, na odredjenim mjestima i u odredjenim postrojbama;

f) postrojava radionice Ustaške mladeži, brine se za njihovo stručno vodstvo, poduzimajući u njima razne koristne radove;

g) vodi i zastupa ustašku mladež, koja je pozvana u logore radne službe Ustaške mladeži.

7. **Pročelničtvo za duhovni odgoj dieli se na sliedeće odjele:**

a) Odjel za ideoložku izgradnju,

b) Odjel za umieće,

c) Odjel za promičbu.

8. **Pročelničtvo za družtvovni rad (brigu) dieli se na:**

a) Odjel za družtvovni rad (brigu),

b) Odjel za zdravstvenu zaštitu mladeži,

c) Odjel za kućanstvo (samo za žensku ustašku mladež).

9. **Pročelničtvo za tjelesni odgoj dieli se na:**

a) Odjel za vojničku prednaobrazbu,

b) Odjel za tjelovježbu i šport.

10. **Pročelničtvo za upravu:** Brine se za cielokupno dopisivanje, vodi upisnik, blagajničko i računovodstveno poslovanje, osobni odsjek, gospodarske poslove cjelokupnog ustroja Ustaške mladeži, te se dieli na:

a) Odsjek za računovodstvo,

b) Odsjek za gospodarstvo,

c) Odsjek za dopisničtvo,

d) Odsjek za brojitbu,

e) Osobni odsjek.

11. **Odjel za nadzor Ustaške mladeži:** Nadzire rad i život pripadnika i dužnostnika Ustaške mladeži u smislu ustaških načela i propisnika, te uputa i naloga upravnog zapovjednika.

12. **Odjel za vanjske veze:** Održava i produbljuje veze sa srodnim postrojbama mladeži kod savezničkih i prijateljskih naroda.

(5) Pročelnici i odjelni upravitelji za nadzor i vanjske poslove izravno su odgovorni upravnom zapovjedniku.

(6) Na čelu pročelničtva i odjela stoje pročelnici odnosno odjelni upravitelji.

(7) Na čelu odsjeka stoje nadstojnici.

(8) U pojedinim zapovjedničtvima i odjelima postoje izvjestitelji kao pomoćnici zapovjednika i odjelnih upravitelja i kao njihovi zamjenici.

(9) Zapovjedničtvo ustaške mladeži nosi ime: ZAPOVJEDNIČTVO USTAŠKE MLADEŽI — GLAVNOG USTAŠKOG STANA.

§ 72. Zapovjedničtvo državnog savezničara

(1) Postrojnik putem Zapovjedničtva državnog savezničara nadzire rad Glavnog saveza striliških i drugih postrojbi.

(2) Za ovo zapovjedničtvo vriede njegovi posebni propisnici.

(3) Zapovjedničtvo državnog savezničara dieli se na sliedeće odjele :

I. **Obći odjel** za sve poslove unutarnjeg ustrojstva ureda Glavnog saveza. Taj se odjel dieli na sliedeće odsjeke:

1. Tajničtvo,

2. Očevidnostni odsjek (upisnik, abecedna očevidnost primljenih spisa, pismohrana, očevidnost striliških i drugih postrojbi),

3. Osobni odsjek (očevidnost dužnostnika svih saveza, dosaveza, župskih, kotarskih, občinskih i mjestnih povjerenika i njihovih podredjenih namještenika, te saveznih i dosaveznih pouzdanika u pojedinim poduzećima, ustanovama i uredima),

4. Brojitbeni odsjek za sabiranje i uredjivanje podataka o stanju i radu svih područnih saveza i družtava.

II. **Gospodarski odjel** sa sliedećim odsjecima:

1. Blagajna,

2. Knjigovodstvo,

3. Odsjek za novčano gospodarski nadzor nad područnim savezima.

III. **Postrojbeni odjel** sa sliedećim odsjecima:

1. Odsjek za ustrojstvo područnih saveza i nadzor nad njihovim radom;

2. Odsjek za pravna i stegovna pitanja.

IV. **Odjel za prosvjećivanje i promičbu** za sve poslove, koji se tiču vršenja promičbe za načela, na kojima je osnovan Glavni savez, te za sve djelatnosti, koje se vrše radi ostvarenja tih načela, održavanja tečajeva, predavanja, priredaba, izdavanja i uredjivanja izvještajne službe Glavnog saveza i drugih izdanja, izradjivanje pismenih sastavaka za dnevnike i stručna odnosno striliška glasila, vršenje nadzora nad prosvjetno-odgojnom djelatnošću striliških i drugih postrojbi, te izradjivanje u tu svrhu potrebitih smjernica i stvarnih pomagala, rukovodjenje priručnom knjižnicom, te podržavanje veza s Promičbenim odjelom Glavnog ustaškog stana.

V. **Odjel za rješavanje družtvovno-gospodarskih pitanja** i uskladjivanje družtvovno-gospodarskih odnosa izmedju pojedinih striliša.

VI. **Odmor** — ustanova za organizaciju slobodnog vremena, koja će vršiti sve tehničke poslove na temelju izradjenih idejnih smjernica, te rukovoditi čitavim radom u pogledu organizacije slobodnog vremena.

VII. **Družtvovni zavod** za poslove teoretskog obradjivanja svih pitanja, koja zalaze u djelovanje Glavnog saveza, izgradjivanje družtvovnih radnika, uredjivanje znanstvenih časopisa.

(4) Zapovjedničtvo državnog savezničara nosi ime: ZAPOVJEDNIČTVO DRŽAVNOG SAVEZNIČARA — GLAVNOG USTAŠKOG STANA.

§ 73. Zapovjedničtvo blagajne

(1) Po nalogu Postrojnika Zapovjedničtvo blagajne upravlja svim novčanim i gospodarskim poslovima Pokreta, nadzire rad svih pobočnika za gospodarstvo u zbirovima, taborima, logorima i stožerima, prima uplate i vrši izplate za Pokret, izdaje upute i naloge za novčano poslovanje zbirova, tabora, logora i stožera, odobrava proračune taborima, logorima, stožerima i zapovjedničtvima GUS-a, dobavlja znakove, odore, tiskanice, glasbe, žigove, pisarničke potrebštine i t. d.

(2) U svrhu što uzpješnijeg nabavljanja potrebština za Pokret može ovo zapovjedničtvo osnovati nabavljačku zadrugu, koja će preuzeti poslove oko nabavljanja potrebština.

(3) Zapovjedničtvo blagajne dieli se na sliedeće odjele:

1. **Obći odjel:** vrši za Zapovjedničtvo blagajne poslove, koje za Zapovjedničtvo Postrojnika vrši njegov obći i tajnički odjel.

2. **Računovodstveni odjel:** vrši sve poslove novčane naravi, prima sve uplate i obavlja sve izplate za Pokret.

3. **Nadzorni odjel:** vrši sve knjigovodstvene poslove za zapovjedničtvo, daje upute i naloge zbirovima, taborima, logorima, stožerima i zapovjedničtvima GUS-a za njihovo knjigovodstvo, vrši nadzor nad svom imovinom Pokreta, vrši stalan nadzor nad radom svih zbirnih, taborskih, logorskih i stožernih pobočnika za gospodarstvo, kao i nadzor nad zapovjedničtvima GUS-a s obzirom na njihove izdatke i potrebe, sastavlja proračun GUS-a, odobrava proračune navedenih postrojbi i ustanova, te vrši nadzor nad njihovim provodjenjem.

4. **Nabavni odjel:** obavlja sve nabave za Pokret, u koliko GUS osnuje nabavljačke zadruge, ustanove i zavode za nabave ili izdanja novina, tiskopisa i t. d., vrši nadzor nad njihovim radom, vrši nadzor nad nabavom, razpodjelom, uporabom i čuvanjem svih samovoza Pokreta, nalazili se oni ma u kojem dielu Pokreta, te u savezu s time donosi prema potrebi i propisnik.

(4) Zapovjedničtvo blagajne nosi ime: ZAPOVJEDNIČTVO BLAGAJNE — GLAVNOG USTAŠKOG STANA.

§ 74. Veliko vieće Pokreta

(1) Veliko vieće Pokreta sačinjavaju:

1. Doglavnik-Postrojnik,

2. Doglavnici,

3. Poglavni pobočnici,

4. Povjerenici u GUS-u,

5. Ustaški povjerenici,

6. Zapovjednici odjela u zapovjedničtvima GUS-a,

7. Stožernici.

(2) Veliko vieće Pokreta sastaje se — u pravilu — dvaput godišnje, a prema potrebi i češće. Saziva ga, predsjeda mu, vodi ga i zaključuje Poglavnik.

(3) Veliko vieće Pokreta bavi se svim pitanjima, koja se odnose na Pokret — bilo izravno, bilo neizravno — pitanjima, koja se odnose na učvršćenje i proširenje ustaške misli i Pokreta, te koja se odnose na stvarnu primjenu i provedbu ustaških

načela u narodnom životu i državnom ustrojstvu, u zakonima, zakonskim odredbama i naredbama.

(4) Dnevni red Velikog vieća Pokreta odredjuje Poglavnik.

(5) Zapisnik Velikog vieća vodi dužnostnik, kojega odredi Postrojnik.

§ 75. Sabor Pokreta

(1) Sabor Pokreta sačinjavaju:

1. Svi članovi Velikog vieća Pokreta,

2. Logornici,

3. Tabornici.

(2) Sabor Pokreta sastaje se — u pravilu — jedanput godišnje, a prema potrebi i češće. Saziva ga, predsjeda mu, vodi ga i zaključuje Poglavnik.

(3) Sabor Pokreta bavi se uspjehom rada kroz jednu radnu godinu, utvrdjuje možebitne nedostatke, te prima smjernice i naloge za rad u budućoj godini.

(4) Dnevni red Sabora odredjuje Poglavnik.

(5) Zapisnik Sabora Pokreta vodi dužnostnik, kojeg odredi Postrojnik.

V. ŽENSKA LOZA HRVATSKOG USTAŠKOG POKRETA

§ 76. Posebne zadaće

(1) Posebna je zadaća Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta, odnosno ustaškinja, promicati čestit družtvovni život i dobrotvorni rad, odgojiti hrvatskom narodu uzor-ženu i majku i odgojiteljicu, vrstnu i spremnu kućanicu i domaćicu. Zato će:

a) uzgajati članice u ustaškom duhu na temelju ustaških načela, te ih prožeti sviešću, da im domovinska ljubav nalaže, da ustaški duh i njegova načela uciepe u srdca njihovih obitelji i djece;

b) uzgajati u hrvatskoj ženi i majci puno razumievanje za njezinu veliku i uzvišenu zadaću i njezino značenje u obitelji kao majke djece i suradnice i pomoćnice muža, uzgajati njezino razumievanje za svetost braka i obitelji, za uzvišenost majčinstva, za ljubav prema djeci, te za važnost plodnog braka, odnosno pogubnost biele kuge;

c) podučavati hrvatske žene i majke, kako će odgajati i njegovati djecu, da uzgoje duhovno i tjelesno zdrava, odporna i jaka hrvatska pokoljenja i kako će pobijati razne zablude i praznovjerja na području obiteljskog života i odgoja djece;

d) u jednu ruku produbljivati i učvršćivati sve ćudoredne krieposti žene i majke na temelju vjere i dobrih hrvatskih narodnih običaja, a u drugu ruku pobijati nećudoredni tisak, nećudoredne slike, kazalištne i slikokazne predstave, posebno one, koje vriedjaju žensku čast, dostojanstvo materinstva, svetost braka i obitelji, pobijati nošnju, koja vriedja žensku čednost, čast, dostojanstvo i ćudoredje, te suzbijati svim silama nećudoredne i loše običaje u selu i u gradu;

e) poticati na ljubav prema bližnjemu, osobito prema onima, kojima je ljubav i pomoć potrebna, baviti se dobrotvornim radom, a u gradovima se brinuti za seoske djevojke i žene, koje dolaze u grad, da u svojoj neizkusnosti ne podlegnu lošem utjecaju grada;

f) upućivati žene i majke u razumno, štedljivo, zdravstveno vodjenje kućanstva i u zdravstvo uobće, a posebno u čuvanje i njegu rodilja, te pružanje prve pomoći;

g) podučavati hrvatsku ženu i majku hranljivom, tečnom, urednom, čistom i okusnom priredjivanju jela, čistoći i redu u kući i okućju, te u krojenju, šivanju i tkanju;

h) podučavati hrvatske žene i majke na selu u vodjenju gospodarstva i to napose u pogledu ženskih gospodarskih poslova oko voća, povrća, peradi, jaja, mlieka i masla, te ih upućivati kako će razumno izkorišćivati vrieme u kućnom poslu.

(2) Ženska loza hrvatskog ustaškog pokreta će svoje zadatke provoditi držeći tečajeve i predavanja te izdavajući knjige i tiskopise.

§ 77. Posebne odredbe

(1) Za ustaškinje vriede obćenite odredbe ovog propisnika glede organizacije rada i cjelokupnog poslovanja uz promjene, koje proizlaze iz naravi stvari i njihova zadatka.

(2) Tako se dužnostnice ustaškinja zovu: zbirnica, tabornica, logornica, stožernica i upravna zapovjednica.

(3) Ustaškinje imaju u svojim zbirovima, taborima, logorima i stožerima iste dužnostnice kao i ustaše, osim dužnostnica za Ustašku pripremu, te namjesto ovih imaju u svim postrojbenim stupnjevima pobočnicu za kućanstvo.

(4) Pobočnica za promičbu, osim poslova propisanih za pobočnike za promičbu (§ 39. t. 5.), provodi sve zadatke navedene u § 76. sl. a) do e).

(5) Pobočnica za kućanstvo provodi sve zadatke navedene u § 76. sl. f) do h).

(6) Pobočnica za gospodarstvo provodi — osim poslova navedenih u § 39. t. 3. — sve poslove oko družtvovne brige (§ 70. odj. 4. i 5.), u čemu su je dužne pomagati sve dužnostnice i sve članice.

§ 78. Prisega

Ustaškinje polažu kod primanja u članstvo posebnu prisegu, koja glasi:

»Zaklinjem se Bogom Svemogućim — i svime što mi je sveto — da ću se držati ustaških načela — i pokoravati propisima — te ću izvršavati sve naloge Poglavnika — i po njemu postavljenih dužnostnica — i da ću svaku povjerenu mi tajnu najstrože čuvati.

Zaklinjem se — da ću u redovima Ženske loze hrvatskog ustaškog pokreta — raditi za hrvatski narod — i Nezavisnu Državu Hrvatsku — na svakoj zadaći — koja bude Ženskoj lozi hrvatskog ustaškog pokreta povjerena — i napose na polju promicanja čestitog družtvovnog života — i dobrotvornoga rada.

Ako se ogriešim o ovu prisegu — sviestna si svoje odgovornosti — za svaki svoj čin i propust — prožeta uvjerenjem ustaške dužnosti — ima me stići kazna — propisana ustaškim propisima.«

VI. OBĆE ODREDBE

§ 79. Obvezatnost propisnika

(1) Sveukupno članstvo ustaškog pokreta u svim svojim postrojbama i ustanovama, dužno je riečju i djelom pomagati Pokret i promicati njegove ciljeve, te se medjusobno pomagati i suradjivati.

(2) Sve vrste članstva i sve ustanove Pokreta dužne su izvršavati sve odredbe ovog propisnika i posebne odredbe, koje se odnose samo na njih, a koje nisu u protimbi s ovim propisnikom.

(3) Unutarnji poslovni red, koji će se donieti na temelju ovog propisnika obvezuje onu ustanovu, dužnostnike, članove i namještenike Pokreta, za koje bude dotični unutarnji poslovni red propisan.

§ 80. Pravna osoba

GLAVNI USTAŠKI STAN je pravna osoba javnog i posebničkog prava, te ga u svim njegovim poslovima zastupa i u svim odnosima predstavlja Postrojnik.

§ 81. **Odnos prema vlastima**

(1) Ustaški je pokret pod vodstvom Poglavnika obnovio Nezavisnu Državu Hrvatsku, on je ima održati i izgraditi. Iz toga ne izlazi, da Pokret predstavlja državnu vlast, a njegovi dužnostnici da su organi državne vlasti.

(2) Uredjenje odnosa Pokreta prema državnim oblastima temelji se na t. 2. ustava, koja mu stavlja u dužnost, da svim sredstvima brani državnu samostalnost Hrvatske i narodnu osebujnost hrvatskog naroda, da se bori za to, da u hrvatskoj državi uviek vlada samo hrvatski narod, te da on bude podpunim i trajnim gospodarom svih tvarnih i duhovnih dobara u svojoj zemlji, napredno i pravedno uredjenoj u duhu ustaških načela.

(3) Ustaški pokret je nosilac pobuda za jačanje i razvijanje hrvatskog naroda i hrvatske države, kojima on, preko svojih odgovornih činbenika, prožima sva područja državnog života.

(4) Dužnostnici, članovi i pristaše će svoja opažanja važna za državne oblasti, napose u pitanjima javnog reda i mira, istima pravodobno dojavljivati preko nadredjenih dužnostnika, a istodobno i Zapovjedničtvu Postrojnika.

(5) Dužnostnik ili član Pokreta će samo u izuzetnim slučajevima, kada postoji očigledna opasnost za državna dobra i probitke, te opasnost za ljudski život, zdravlje i imovinu, smjesta sam posredovati, no dužan je o tome odmah obaviestiti nadredjenog dužnostnika Pokreta, Zapovjedničtvo Postrojnika i nadležnu državnu oblast, uz istodobno obrazloženje svojeg postupka.

(6) Ustaški pokret i ustaški dužnostnici rade u uzajamnom skladu s državnim oblastima, podupirajući ih u vršenju njihovih zadataka, posebno u njihovu radu oko održanja zakonitosti, reda i poredka.

(7) Dužnostnici i članovi Pokreta ne smiju se, pod prietnjom stegovne i kaznenopravne odgovornosti, izravno miešati u poslove državnog, vojnog, upravnog i sudskog djelokruga, nego se imadu ograničiti na djelatnost i dužnosti, propisane ovim Propisnikom.

(8) Dužnostnici i članovi Pokreta će u svakoj zgodi prema državnim i samoupravnim oblastima, te prema posebnicima, nastupati uljudno, izbjegavati će sve osobne sukobe i klonuti se uvreda, ne će se nikada dati voditi osvetom ili mržnjom, nego će nepristrano, ne obazirući se na svoju vlastitu korist ili štetu, uviek postupati ustaški izpravno.

§ 82. **Nošenje oružja**

Pravo nositi osobno oružje (samokres) imaju svi dužnostnici Pokreta.

§ 83. **Stiegovi Pokreta**

Svaki zbir, tabor, logor, stožer i GUS ima svoj stieg. Nacrt stiega propisuje Postrojnik.

§ 84. **Prielazi iz tabora u tabor**

(1) Ako član promieni mjesto svojeg stalnog boravišta i to trajno ili na duže od šest mjeseci, tada je dužan prijaviti se taboru u svojem novom boravištu.

(2) U slučaju odlazka u novo boravište zatražit će član od dotadašnjeg svojeg tabornika, da mu dade »prelaznicu«.

(3) U »prelaznici« mora biti navedeno, da li je član udovoljavao svojim dužnostima, a posebno, da li je prije odlazka uredio sve svoje obveze prema taboru, iz kojega odlazi, te da li je vršio koju posebnu dužnost u taboru.

(4) Ako član ne dobije »prelaznicu«, tada ga nijedan tabor ne smije primiti u svoje članove, sve dok ovu prelaznicu ne predoči.

(5) Prigodom izdanja »prelaznice« šalje dotadanji prelaznikov tabor sve spise o njemu novom taboru, odnosno novom taboru i logoru, u koliko se novi tabor nalazi na području drugog logora.

(6) Ako član mienja mjesto svojeg boravišta za vrieme kraće od šest mjeseci, dužan je i tada prijaviti se taboru u mjestu svojeg privremenog boravišta i u njemu vršiti sve članske dužnosti, osim plaćanja članarine, koju uplaćuje i dalje kod tabora svojeg stalnog boravišta.

(7) Prielazi iz tabora u tabor ubilježuju se u člansku izkaznicu, a prijavu privremenog boravka potvrdjuje tabor posebnom potvrdom.

§ 85. **Članovi u inozemstvu**

(1) Članovi Pokreta, koji će boraviti u inozemstvu duže od šest mjeseci — bilo u državnoj službi, bilo na nauci, bilo iz kojeg inog razloga — odjavljuju se u svom dotadašnjem taboru i prijavljuju Taboru III. Logora I. u Zagrebu i to pismeno. Taboru III. će za vrieme svoje odsutnosti u inozemstvu plaćati i članarinu.

(2) Članovi Pokreta, koji će boraviti u inozemstvu manje od šest mjeseci, moraju to prijaviti svojem taboru, a ovaj će o tom obaviestiti Tabor III. u Zagrebu.

(3) O članovima, koji borave u inozemstvu stalno ili privremeno, bilo kraće, bilo dulje od šest mjeseci, vodi poseban očevidnik Tabor III. u Zagrebu, te o tome obavješćuje Logor I. u Zagrebu.

§ 86. **Namještenici Pokreta**

(1) Namještenje u Pokretu, razvrstavanje namještenika, činovnika i dužnostnika Pokreta, njihova beriva, unapredjenja, dužnosti i prava, uredit će se posebnim službovnim propisnikom.

(2) Putovanja dužnostnika, činovnika i namještenika Pokreta, putni obračuni i naknade putnih troškova, uredit će se posebnim propisnikom o putovanjima i putnim troškovima.

§ 87. **Prelazne odredbe**

Danom proglašenja ovog propisnika prestaju vriediti sve odredbe, propisi ili upute izdane za Pokret, ukoliko nisu u skladu s odredbama ovog propisnika.

§ 88. **Zaglavna odredba**

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.

Dano u Glavnom Ustaškom Stanu 11. kolovoza 1942.

Po odredbi Poglavnika
Doglavnik-Postrojnik
Dr. Ljudevit Šolc v. r.
ministar.

»Ustaša« viesnik hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta. — Izdaje Glavni Ustaški Stan. Ravnatelj: Mijo Bzik. — Urednik: Stanislav Polonijo, Berislavićeva ulica 10. — Uredništvo i uprava: Berislavićeva ulica 10. — Brzoglasi: Uredništvo: 79-00, Uprava: 64-06. — Čekovni račun br. 30.499. — Izlazi tjedno. — Pojedini broj stoji 2 Kune. — Pretplata: mjesečno 8 Kuna, četvrtgodišnje 24 Kune, polugodišnje 48 Kuna, godišnje 96 Kuna. — Tisak Tiskare Ustaškog pokreta, Berislavićeva ulica 10. — Za tiskaru odgovara: Viktor Smokvina. Zagreb, Medovićeva ulica 2

NAŠE STIJENE — ZNAMEN USTAŠKE NESLOMIVOSTI I ČVRSTOĆE

POGLAVNIK NA SVOM PUTU PO BOSNI